

Ekumenska zbirka Srečanja
51

**POKLICANI SMO, DA OZNANJAMO
SLAVNA BOŽJA DELA (1 Pt 2,9)**

MOLITVENA OSMINA ZA EDINOST KRISTJANOV 2016

LJUBLJANA
2016

KAZALO

Uvodne misli	3
Priprava molitvene osmine za edinnost 2016	4
Molitev za edinnost	5
Predstavitev teme molitvene osmine 2016	6
Posamezni dnevi	11
1. dan	11
2. dan	16
3. dan	21
4. dan	26
5. dan	31
6. dan	36
7. dan	41
8. dan	46
Ekumensko bogoslužje božje besede	51
Ekumenski položaj v Latviji	58

Knjižica je namenjena samo notranji cerkveni uporabi. Po skupni predlogi *Papeškega sveta za edinnost kristjanov* in *Svetovnega sveta Cerква* jo je pripravil in tisk oskrbel Slovenski ekumenski svet, Ljubljana, Poljanska 4. Izvirno gradivo v več jezikih je dostopno na naslednjih internetnih straneh:

<https://www.oikoumene.org/en/resources/week-of-prayer/week-of-prayer>

http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/chrstuni/sub-index/index_weeks-prayer_it.htm

Svetopisemsko besedilo je vzeto iz Slovenskega standardnega prevoda Svetega pisma (SSP). Copyright © 1996, 1997 Društvo Svetopisemska družba Slovenije, z dovoljenjem. Vse pravice pridržane.

Odgovarja: škof dr. Stanislav Lipovšek, predsednik Slovenskega ekumenskega sveta.

Tehnična obdelava: Emil Pevec, Trzin

Tisk: Tiskarna Ravnikar, Domžale

UVODNE MISLI

V letošnji molitveni osmini za edinost se bomo duhovno povezali z Latvijo, eno od baltskih dežel, ki je istega leta kot Slovenija (1991) dosegla samostojnost. Takrat se je rešila polstoletne sovjetske protikršćanske ideologije in nadvlade. Skupaj z nami je 1. maja 2004 postala članica Evropske unije. S hvaležno mislijo na to osvoboditev so latvijski kristjani za vodilno misel osmine izbrali besede, s katerimi nas apostol Peter vabi, naj **oznanjamo slavna dela Boga, ki nas je poklical iz teme v svojo čudovito svetlobo**. V mnogih cerkvah prestolnice Rige so tisto leto goreče molili za mir in svobodo. S pesmijo in molitvijo so neoboroženi meščani po ulicah gradili barikade in se postavili proti sovjetskim tankom.

V Latviji so v 10. stoletju delovali bizantinski misijonarji, v 12. in 13. stoletju pa nemški. Prestolnica Riga je bila eno prvih mest, ki so v 16. stoletju sprejela Lutrove ideje. Verska podoba dežele je zato dokaj pisana. Njena zgodovina je zaznamovana tudi z verskim nasiljem. Duhovno opustošenje pa sta prinesli zlasti nacistična in komunistična ideologija. Osvoboditev izpod njiju so Latvijci – podobno kot Slovenci – doživljali kot eno od »slavnih božjih del«.

Molitev za edinost naj bo letos v znamenju hvaležnosti za mnoga »slavna božja dela« za nas. Eno od teh je, da nam je dano že 25 let mirno živeti v lastni državi. Največje božje delo pa je, da smo že skoraj trinajst stoletij kristjani, da je tudi nas Bog »poklical iz teme v svojo čudovito svetlobo«. Božje ljudstvo smo, po krstu postavljeni v dostojanstvo božjih otrok. Krst nas najmočneje povezuje z vsemi drugimi kristjani, zato jih objemamo z bratskim spoštovanjem in ljubeznijo.

dr. Bogdan Dolenc
tajnik Slovenskega ekumenskega sveta

PRIPRAVA MOLITVENE OSMINE ZA EDINOST 2016

Navada je, da na severni polobli obhajamo osmino v dneh med 18. in 25. januarjem. Ta dva datuma je leta 1908 predlagal Paul Wattson, ker je to teden med praznikoma sv. Petra in sv. Pavla in ima torej simbolični pomen (po rimskem koledarju so v tistem času 18. januarja praznovali Sedež apostola Petra, 25. januarja pa je praznik Spreobrnitve apostola Pavla). Gradivo za osmino že dolga leta skupaj pripravljata *Papeški svet za edinost* in komisija *Vera in cerkvena ureditev (Faith and Order)* pri *Svetovnem (Ekumenskem) svetu Cerква*. Namenjeno je za čas osmine kot tudi za vse leto, ko naj bi bilo v pomoč in spodbudo za zasebno ali skupno molitev ob drugih ekumenskih srečanjih. Pri njih naj bi izražali tisto stopnjo občestva, ki je že dosežena in molili za polno edinost, ki jo hoče Kristus. Na južni polobli obhajajo to osmino v bližini binškošnega praznika, ki je prav tako pomenljiv simbolični dan za edinost Cerкve.

Gradivo, ki je pripravljeno na svetovni ravni, je prilagojeno za rabo na krajevni, narodni ravni. Za to pri nas poskrbi Slovenski ekumenski svet v sodelovanju s predstavniki drugih Cerкva. Zaželeno je, da vse Cerкve in skupnosti vključijo dele tega gradiva v svoja bogoslužja. Uporabno je tudi za biblične skupine; študij in pogovor naj se zaokrožita s skupnimi prošnjami. Berila, razmišljanja in prošnje so lahko tudi pripomoček za osebno molitev, ki naj jo spremlja zavest, da smo povezani v občestvo z vsemi, ki po svetu molijo za večjo vidno edinost kristjanov.

Prvi osnutek gradiva je na povabilo rimskokatoliškega škofa iz Rige Zbignevs-a Stankeviča pripravila delovna skupina predstavnikov Cerкva v Latviji. Dokončno obliko je temu gradivu dala skupina, ki sta jo imenovala komisija *Vera in cerkvena ureditev* ter *Papeški svet za edinost*.

MOLITEV ZA EDINOST

Gospod Jezus, na večer, preden si umrl za nas, si molil, da bi bili vsi Tvoji učenci popolnoma eno, kakor Ti v Očetu in Oče v Tebi. Daj, da bomo živo začutili, kako velika nezvestoba do Tebe je naša razdeljenost. Daj nam iskrenosti, da bomo priznali in obžalovali ravnodušnost, nezaupanje in medsebojno nenaklonjenost, ki se morda skrivajo v nas. Daj nam poguma, da bomo vse to izkoreninili. Nakloni nam, da se vsi zedinimo v Tebi, da bi se iz naših src in ustnic neprestano dvigala Tvoja molitev za edinost kristjanov, kakršno Ti hočeš. V tebi, ki si popolna Ljubezen, naj najdemo Pot, ki vodi do edinosti v poslušnosti Tvoji Ljubezni in Resnici. Amen.

MOLITEV,
ki so jo slovenski škofje potrdili za člane
Apostolstva sv. Cirila in Metoda:

O Bog, ki si nas po svetih bratih Cirilu in Metodu poklical k edinosti vere, zedini vse kristjane v svoji sveti Cerkvi. Naj bomo v češčenju troedinega Boga vsi narodi na zemlji združeni, kakor so združeni Božji izvoljenci v nebesih. To te prosimo po zasluženju Jezusa Kristusa, po priprošnji prečiste Device Marije, sv. Cirila in Metoda, sv. Leopolda Mandiča in vseh svetnikov. Amen.

Oče naš... Zdrava Marija... Slava Očetu...

Sveta Devica Marija, prosi za nas!

Sveta brata Ciril in Metod, prosita za nas!

Blaženi Anton Martin Slomšek, prosi za nas!

Svetopisemski odlomek, ki je izhodišče molitev in razmišljanj (1 Pt 2,9–10)

Vi ste »izvoljeni rod, kraljevsko duhovništvo, svet narod, ljudstvo, določeno za božjo last, **da bi oznanjali slavna dela**« tistega, **ki vas je poklical iz teme v svojo čudovito svetlobo**. Nekdaj niste bili ljudstvo, zdaj pa ste božje ljudstvo. Niste našli usmiljenja, zdaj pa se vas je usmilil.

PREDSTAVITEV TEME MOLITVENE OSMINE 2016

POKLICANI SMO, DA OZNaNJAMO SLAVNA BOŽJA
DELA (1 Pt 2,9)

Ozadje

Najstarejši krstni kamen v Latviji izvira iz časov, ko je tu oznanjal evangelij sv. Meinhard, apostol Latvije. Prvotno je stal v stolnici v Ikškile, danes pa je postavljen sredi luteranske stolnice v prestolnici Riga. Bližina krstilnika in lepo okrašene prižnice govori o tesnem odnosu med krstom in oznanjevanjem. Sporoča, da so vsi krščeni poklicani, da *oznanjajo slavna božja dela*. Ta misel je izbrana za vodilo molitvene osmine za edinnost 2016. Pripravili so jo člani različnih krščanskih cerkva v Latviji, navdihovali pa so se ob Prvem pismu apostola Petra.

Arheologi ugotavljajo, da so krščanstvo v vzhodno Latvijo najprej prinesli bizantinski misijonarji v 10. stoletju. Večina poročil pa postavlja krščanske korenine v 12. in 13. stoletje, v dobo misijonskega delovanja sv. Meinharda in kasneje še drugih nemških misijonarjev. Prestolnica Riga je bila eno prvih mest, ki so v 16. stoletju sprejela Lutrove ideje. V 18. stol. so misijonarji z Moravske (Herrnhutski bratje) poživili in poglobili krščanstvo v vsej deželi. Njihovi potomci so kasneje imeli odločilno vlogo pri polaganju temeljev za narodno neodvisnost leta 1918.

Zgodovina Latvije pozna tudi obdobja sporov in trpljenja, ki še dandanes vplivajo na tamkajšnje cerkveno življenje. Zalostno dejstvo je, da je nasilje, ki so ga izvajali nekateri zgodnji misijonarji in križarji, postavilo jedro evangelija v slabo luč. Dežela je bila skozi stoletja prostor verskih in političnih bojev med različnimi narodnimi in verskimi silami. Kakor se je spreminjala politična nadvlada v različnih delih dežele, tako se je često menjavala tudi verska pripadnost prebivalstva. Danes je Latvija stičišče pokrajin z rimskokatoliškim, protestantskim in pravoslavnim prebivalstvom. Zaradi svojega položaja je Latvija domovina kristjanov različnih izročil, nobeno od njih pa ni prevladujoče.

Kot država je Latvija prvič obstajala v letih 1918–1940, ko je minila prva svetovna vojna in sta propadla rusko in nemško cesarstvo. Druga svetovna vojna in desetletja po njej z obema totalitarnima in protikrščanskima ideologijama, z ateističnim nacizmom in komunizmom, je deželi in ljudem prinesla opustošenje, ki je trajalo vse do konca Sovjetske zveze leta 1991. V teh letih so kristjani družno pričevali za evangelij, večkrat tudi z mučeništvom. Muzej škofa Sloskana v Latviji ohranja spomin na to skupno pričevanje, ko prinaša sezname krščanskih mučencev, ki so pripadali pravoslavni, luteranski, baptistični in katoliški Cerkvi. Ti kristjani so svoje skupno duhovništvo, ki ga omenja Petrovo pismo, pokazali v prestajanju mučenja, izгона in smrti, in vse to zaradi vere v Jezusa Kristusa. Vez trpljenja je ustvarila čvrsto povezanost med latvijskimi kristjani. Prek njega so odkrivali svoje krstno duhovništvo. V njegovi moči so darovali svoje trpljenje – v zedinjenju z Jezusovim trpljenjem – za blagor svojih bratov.

Za vnovično vzpostavitev neodvisnosti leta 1991 je bilo odločilno izkustvo skupne molitve in skupnega prepevanja, tudi petja narodne himne, ki se začneja z besedami *Bog blagoslovi Latvijo*. V številnih mestnih cerkvah so verniki goreče molili za svobodo. Združeni v pesmi in molitvi so neoboroženi državljani gradili

barikade po ulicah Rige in se z ramo ob rami postavili proti sovjetskim tankom.

Totalitarni mrak 20. stoletja je mnoge ljudi odtujil resnicam o Bogu Očetu, o božjem samorazodetju v Jezusu Kristusu in o oživljajoči moči Svetega Duha. K sreči se po sovjetskem obdobju cerkveno življenje spet obnavlja. Mnogi kristjani se zbirajo k molitvi v majhnih skupinah in ekumenskih bogoslužjih. Zavedajo pa se, da Kristusova luč in milost še vedno nista osvojili in preoblikovali vsega latvijskega ljudstva. Zato skupaj delujejo in molijo, da bi se ozdravile zgodovinske, narodnostne in ideološke rane, ki še vedno kazijo podobo latvijske družbe.

Poklicani smo, da postanemo božje ljudstvo

Apostol Peter razlaga vernikom prve Cerkve, da v svojem iskanju smisla, dokler se niso srečali z evangelijem, *niso bili ljudstvo*. Ko so pa prisluhnili klicu, da postanejo od Boga *izvoljeni rod*, in ko so prejeli moč božjega odrešenja v Jezusu Kristusu, so postali *božje ljudstvo*. Ta prehod se zgodi v krstu, ki je skupen vsem kristjanom. Po njem se prerodimo iz vode in Duha (prim. Jn 3,5). Po krstu umrjemo grehu, da potem vstanemo s Kristusom k novemu življenju božje milosti. Vsak dan naj bi se zavedali te naše nove istovetnosti v Kristusu.

Kako razumemo našo skupno poklicanost, da smo »božje ljudstvo«?

Kako izražamo našo krstno istovetnost »kraljevskega duhovništva«?

Slišali smo za slavna božja dela

Krst pomeni začetek presenetljivega novega potovanja v veri in zedinja vsakega novega kristjana z božjim ljudstvom vseh časov.

Božja beseda, to je Sveto pismo, ob katerem kristjani vseh izročil molijo, ga preučujejo in o njem premišlujejo, je temelj resničnega, čeprav še nepopolnega občestva. V njem beremo o božjih odrešitvenih dejanjih skozi zgodovino odrešenja: o tem, kako je izpeljal svoje ljudstvo iz egiptovskega suženjstva, potem pa o največjem božjem slavnem delu – o obuditvi Jezusa od mrtvih. Ta dogodek je vsem nam prinesel novo življenje. Ko kristjani v molitvenem razpoloženju berejo Sveto pismo, prepoznavajo slavna božja dela tudi v lastnem življenju.

Kako prepoznavamo božja slavna dela in kako nanja odgovorjamo: z bogočastjem in petjem, z deli pravičnosti in miru?

Kako cenimo Sveto pismo kot živo božjo besedo, ki nas kliče k večji edinosti in poslanstvu?

Naš odgovor in oznanjevanje

Če nas je Bog izvolil, ne pomeni, da imamo kakšen privilegij. Posvetil nas je, a ne v tem smislu, da bi bili kristjani že sami po sebi krepostnejši od drugih. Izbral nas je z nekim namenom. Sveti smo toliko, kolikor smo predani služenju Bogu; služenje pa pomeni prinašanje božje ljubezni vsem ljudem. Biti duhovniško ljudstvo pomeni služiti svetu. Kristjani udejanjamo to krstno poklicanost in pričujemo o slavnih božjih delih na različne načine:

S tem, da zdravimo rane: Vojne, spori in zlorabe oblasti so ranili čustva in medsebojne odnose prebivalcev Latvije in mnogih drugih dežel. Božja milost nam pomaga, da prosimo za odpuščanje, da premagamo ovire za spravo in ozdravljenje, da rastemo v milosti.

S tem, da iščemo resnico in edinost: V zavesti naše skupne istovetnosti v Kristusu moramo odgovoriti na vprašanja, ki nas še vedno razdvajajo kot kristjane. Kakor učenca na poti v Emavs

smo tudi mi poklicani, da drug z drugim delimo svoja izkustva in tako odkrijemo, da je Jezus med nami na našem skupnem romanju.

Z dejavnim zavzemanjem za človekovo dostojanstvo: Kristjani smo bili poklicani *iz teme v čudovito svetlobo* božjega kraljestva in zato priznavamo izjemno dostojanstvo vsakega človeškega življenja. S skupnimi socialnimi in dobrodelnimi projekti se sklanjamo k revnim, potrebnim, odvisnikom in odrinjenim.

Koga in za kaj moramo prositi odpuščanja, ko razmišljamo o naši zavezanosti edinosti kristjanov?

Kako se mi, ki poznamo božje usmiljenje, vključujemo v socialne in dobrodelne načrte skupaj z drugimi kristjani?

Predstavitev ostalega gradiva

Pri ekumenskem bogoslužju uporabljamo tri znamenja: Sveto pismo, prižgano svečo in sol. Z njimi vidno izražamo *slavna dela*, ki naj bi jih vsi krščeni oznanjali svetu. Znamenji soli in luči sta vzeti iz evangelijev, iz Jezusovega govora na gori (prim. Mt 5,13–16). Opisujeta našo krščansko istovetnost: *Vi ste sol..., vi ste luč...* Kažeta tudi na naše poslanstvo: *sol zemlje ..., luč sveta...*

Sol in luč označujeta tudi vse tisto, kar kristjani lahko nudimo možem in ženam našega časa. Od Boga prejemamo besedo, ki daje pravi »okus« življenju, ki se večkrat zdi tako plehko in prazno. Od Boga prejemamo milostno besedo, ki ljudi vodi in jim pomaga prav razumeti sebe in svet.

PRVI DAN (ponedeljek, 18. januarja):

KAMEN NAJ SE ODVALI

UVOD

Zbrali smo se k molitvi za edinost kristjanov. Na ekumenski poti k edinosti gre prvenstvo skupni molitvi. Občestvo molitve omogoča, da na Cerkev in na krščanstvo gledamo z novimi očmi. S spoštovanjem in ljubeznijo gledamo na vernike drugih Cerkev in skupnosti, saj so skupaj z nami deležni dostojanstva božjih otrok in jih kličemo za brate in sestre. »Opravičeni so po veri in po krstu včlenjeni v Kristusa, zato se po pravici ponašajo s krščanskim imenom«, pravi koncil (E 3). Povežimo se z njimi v molitvi, saj tudi oni »hrepenijo po eni, vidni božji Cerkvi, ki naj bo res vesoljna in poslana vsemu svetu v ta namen, da se svet spreobrne k evangeliju in se tako zveliča v božjo slavo« (E 1).

PRVO BERILO: Odprem vaše grobove (Ezk 37,12–14).

Berilo iz knjige preroka Ezekijela.

Tako govori Gospod BOG: Glejte, jaz odprem vaše grobove, vzdignem vas iz vaših grobov, o moje ljudstvo, in vas pripeljem v Izraelovo deželo. Spoznali boste, da sem jaz GOSPOD, ko odprem vaše grobove in vas vzdignem iz vaših grobov, o moje ljudstvo. Svojega duha denem v vas, da boste oživel, in vas spet postavim na vašo zemljo. Tedaj boste spoznali, da sem jaz, GOSPOD, govoril in storil, govori GOSPOD.

Ps 71: Zaupanje v božjo zvestobo

Odpev: TI, O BOG, SI STORIL VELIKA DELA.

Tudi do starosti in osivelosti,
o Bog, me ne zapusti,
dokler ne oznanim tvoje moči temu rodu,
vsakemu, ki pride, tvojo mogočnost. **Odpev.**

Tvoja pravičnost, o Bog, sega do višin,
ti si storil velika dela.
Dal si mi videti stiske, mnoge in hude.
Znova mi boš dal življenje,
znova me boš potolažil. **Odpev.**

Zahvaljeval se ti bom s harfo za tvojo zvestobo,
igral ti bom na citre, o Sveti Izraelov.
Moje ustnice bodo vriskale,
ker bom prepeval tebi. **Odpev.**

DRUGO BERILO: Z njim trpimo, da bomo z njim tudi poveličani (Rim 8,15–21).

Berilo iz Pisma apostola Pavla Rimljanom.

Bratje in sestre. Niste prejeli duha suženjstva, da bi spet zapadli v strah, ampak ste prejeli duha posinovljenja, v katerem kličemo: »Aba, Oče!« Sam Duh pričuje našemu duhu, da smo Božji otroci. In če smo otroci, smo tudi dediči: dediči pri Bogu, sodediči pa s Kristusom, če le trpimo z njim, da bomo z njim tudi poveličani. Mislím namreč, da se trpljenje sedanjega časa ne dá primerjati s slavo, ki se bo razodela v nas. Kajti stvarstvo nestrpno hrepeni po razodetju Božjih sinov. Stvarstvo je bilo namreč podvrženo ničevosti, in sicer ne po svoji volji, ampak zaradi njega, ki ga je pod-

vrigel, v upanju, da se bo tudi stvarstvo iz suženjstva razpadljivosti rešilo v svobodo slave Božjih otrok.

ALELUJA. OČE, NAJ BODO VSI ENO, KAKOR SVA MIDVA ENO. ALELUJA.

EVANGELIJ: Ni ga tukaj. Obujen je bil (Mt 28,1–10).

Iz svetega evangelija po Mateju.

Po soboti, ko se je svital prvi dan tedna, sta prišli Marija Magdalena in druga Marija pogledat grob. In glej, nastal je močan potres, kajti Gospodov angel je prišel iz nebes. Pristopil je in odvalil kamen ter sédel nanj. Videti je bil kakor blisk in njegovo oblačilo je bilo belo kakor sneg. Od strahu pred njim so stražarji vztrepetalili in postali kakor mrtvi. Angel pa je nagovoril ženi: »Ne bojta se! Vem, da iščeta Jezusa, križanega. Ni ga tukaj. Obujen je bil, kakor je rekel! Stopíta sèm in poglejta kraj, kamor so ga položili. Hitro pojdita in povejta njegovim učencem: ›Obujen je bil od mrtvih! Pred vami pojde v Galilejo, tam ga boste videli.‹ Glejta, povedal sem vama.« Hitro sta zapustili grob in s strahom ter velikim veseljem stekli sporočit njegovim učencem. In glej, naproti jima je prišel Jezus in rekel: »Pozdravljeni!« Oni dve sta pristopili, mu objeli noge in se mu poklonili. Tedaj jima je Jezus rekel: »Ne bojta se! Pojdita in sporočita mojim bratom, naj gredo v Galilejo; tam me bodo videli.«

NAGOVOR

V molitveni osmini, ki jo danes začenjamo, smo še posebej povezani z Latvijo, eno od baltskih dežel. Blizu nam je po tem, da je istega leta kot Slovenija – 1991 – dosegla samostojnost. Tega leta so se rešili polstoletne sovjetske protikrščanske ideologije in nad-

vlade. S hvaležno mislijo na to osvoboditev so za vodilno misel letošnje osmine izbrali besede, s katerimi nas apostol Peter vabi, »da bi oznanjali slavna dela« Boga, ki nas je poklical iz teme v svojo čudovito svetlobo. V mnogih cerkvah prestolnice Rige so leta 1991 goreče molili za svobodo. S pesmijo in molitvijo so neoboroženi meščani po ulicah postavljali barikade in se uprli sovjetskim tankom.

»Glejte, jaz odprem vaše grobove, vzdignem vas iz vaših grobov, moje ljudstvo.« Tako Bog po preroku Ezekijelu obljublja Judom, ki trpijo v babilonskem izgnanstvu. V letih po 1990 smo tudi mi skupaj z narodi vzhodne Evrope doživljali dneve osvoboditve. Bog nas je izpeljal iz grobov hlapčevanja brezbožni ideologiji. Vsi imamo še pred očmi prizore, ko so padale meje in se podirali zidovi, ki so desetletja ločevali mesta, dežele in narode. Prebivalci vzhodnega Berlina so jokali od sreče, ko so novembra 1989 prvič prečkali mejni prehod pod brandenburškimi vrati.

Tudi latvijski kristjani različnih cerkva imajo marsikaj povedati o velikih delih, ki jih je Bog storil zanje. Že pred več kot tisoč leti je dežela sprejela krščanstvo. V 10. stoletju so jim krščanstvo prinesli bizantinski misijonarji, v 12. in 13. stoletju pa nemški. Prestolnica Riga je bila eno prvih mest, ki so v 16. stoletju sprejela Lutrove nauke. Zaradi sosedstva z Rusijo je tam tudi precej pravoslavnih vernikov. Tako je Latvija domovina kristjanov različnih izročil, vsi pa so zavezani lepemu sožitju in iskanju čim tesnejše povezanosti in edinosti. Papež Frančišek je ob srečanju s patriarhom Bartolomejem I. izjavil, da je »edinost pot, po kateri hodimo skupaj«. Za cilj vemo, pokazal nam ga je Kristus. A v tem veku smo povabljeni na skupno pot.

Katera pa so velika dela, ki jih je Bog storil nam, Slovencem, kristjanom? Mednje lahko prištevamo dejstvo, da moremo končno

mirno živeti v lastni državi, da končno uživamo tudi versko svobodo. Največje božje delo pa je to, da je Bog tudi nas »poklical iz teme v svojo čudovito svetlobo«. Že sredi osmega stoletja nas je poklical h krščanski veri. Uvrstili smo se v družino evropskih krščanskih narodov. Žal pa obeh teh darov ne cenimo dovolj: ne svoje domovine, ne krščanske vere.

PROŠNJE

NEBEŠKI OČE, pridružujemo se Jezusovi molitvi pri zadnji večerji in te prosimo:

DAJ, DA BOMO VSI ENO.

1. Daj nam svojega Duha, Duha edinosti, da bomo zahrepeneli po popolni edinosti.
2. Odvali kamen od grobov naših medsebojnih zamer, predsodkov in bolečih spominov.
3. Krst je najmočnejša vez med vsemi kristjani. Naj gledamo na kristjane drugih Cerkev z bratskim spoštovanjem in ljubeznijo.
4. Sodediči s Kristusom smo, če z njim trpimo. Naj tudi trpljenje mnogih kristjanov obrodi sadove edinosti.
5. Kristjani na Bližnjem Vzhodu trpijo preganjanje in bežijo s svojih ognjišč. Naj bomo kristjani v Evropi pozorni na njihovo trpljenje.

VSEMOGOČNI, večni Bog, razodeni nam svojo voljo in spremeljaj naša prizadevanja za spravo in edinost, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

DRUGI DAN (torek, 19. januarja):

POKLICANI SMO ZA OZNANJEVALCE VESELJA

UVOD

Ko razmišljamo o edinosti in molimo zanjo, moramo vedeti, da tudi Bog hrepeni po njej, vendar je ne more in noče uresničiti brez našega sodelovanja. Jezus je molil zanjo kot za največji dar, ki ga lahko izprosi za vse nas: Oče, prosim te, »da bi bili vsi eno, kakor si ti, Oče, v meni in jaz v tebi, da bi bili tudi oni v naju.« Zgled za našo edinost ni nič manj kot edinost med Očetom in Sinom. Zdi se nemogoča, tako je globoka. A je mogoča, ker nas Oče in Jezus vključujeta v svojo edinost in nam jo darujeta.

PRVO BERILO: Gospod Bog me je poslal, da oznanim blagovest ubogim (Iz 61,1–4)

Berilo iz knjige preroka Izaija.

Duh Gospoda BOGA je nad menoj, ker me je GOSPOD mazilil. Poslal me je, da oznanim blagovest ubogim, da povežem strte v srcu, da okličem jetnikom prostost, zapornikom osvoboditev, da oznanim leto GOSPODOVE milosti, da potolažim vse, ki žalujejo, da se obrnem k žalujočim na Sionu in jim dam venec namesto pepela, olje veselja namesto žalovanja, ogrinjalo za hvalnico namesto potrtega duha. Pozidali bodo prastare razvaline, spet bodo vzdignili nekdanje ruševine, obnovili bodo zapuščena mesta, ruševine številnih rodov.

Ps 133: Blagoslov bratske sloge

Odpev: KAKO DOBRO JE, ČE BRATJE PREBIVAJO SKUPAJ.

Glejte, kako dobro in kako prijetno je,
če bratje prebivajo skupaj!
Je kakor najboljše olje na glavi,
ki teče na brado, Aronovo brado. **Odpev.**

Je kakor rosa s Hermona,
ki pada na sionske gore.
Zakaj tam je GOSPOD zapovedal blagoslov,
življenje na veke. **Odpev.**

DRUGO BERILO: »Ohranjajte edinstvo v ponižnosti« (Flp 2,1–5)

Berilo iz Pisma apostola Pavla Filipljanom.

Bratje in sestre. Če premore kaj opominjanje v Kristusu, če kaj spodbujanje iz ljubezni, če kaj skupnost Duha, če kaj sočustvovanje in usmiljenje, dopolnite moje veselje s tem, da ste istih misli in iste ljubezni, enega duha in enega mišljenja. Ne delajte ničesar iz prepirljivosti in ne iz praznega slavohlepja, ampak imejte v ponižnosti drug drugega za boljšega od sebe. Naj nobeden ne gleda samo nase, temveč tudi na druge. Isto mišljenje naj bo v vas, ki je tudi v Kristusu Jezusu.

ALELUJA. OČE, NAJ BODO VSI ENO, KAKOR SVA MIDVA ENO. ALELUJA.

EVANGELIJ: Da bo vaše veselje popolno (Jn 15,9–12)

Iz svetega evangelija po Janezu.

Med zadnjo večerjo je Jezus govoril svojim učencem: »Kakor je Oče ljubil mene, sem tudi jaz ljubil vas. Ostanite v moji ljubezni! Če boste spolnjevali moje zapovedi, boste ostali v moji ljubezni,

kakor sem tudi jaz spolnil zapovedi svojega Očeta in bivam v njegovi ljubezni. To sem vam povedal, da bo moje veselje v vas in da bo vaše veselje popolno. To je moja zapoved, da ljubite drug drugega kakor sem vas ljubil jaz.«

NAGOVOR

Presenetljivo je, da je Jezus ravno ob slovesu, ko je že gledal smrti v oči, največ govoril o veselju. »Razveselite se, da grem k Očetu. ... Da bo moje veselje v vas in da bo vaše veselje popolno. ... Vaša žalost se bo spremenila v veselje. ... Vašega veselja vam nihče ne bo vzela.« Tudi apostol Pavel je najlepše misli o veselju napisal v pismu, ki je nastalo v ječi – v pismu Filipljanom.

Veselje zaznamuje vse, ki se iskreno trudijo za edinost. Veseli so vsakega majhnega koraka na poti sprave. Veselje je zaznamovalo tudi življenje božje služabnice Chiare Lubich, ustanoviteljice Marijinega dela. Ob jubilejnem letu 2000 je zapisala nekaj misli o »veselju edinosti«, veselju, ki ga doživlja povsod tam, kjer se gradi in obnavlja edinost. Takole pravi: »Jezus je za nas vse, je ljubezen, a je tudi veselje našega življenja. Veselje, ki ga prek gibanja v obilju razliva na svet. ... Resnična sreča je tista, ki jo daje Jezus, ki jo je on obljubil in za katero je prosil z besedami: da bodo imeli moje veselje v sebi dopolnjeno. Naj vsi ljudje doživijo, da jim bo Jezus pomenil vse, da bo on zanje ljubezen in veselje.«

Zelo globoke misli o edinosti prinaša tudi *Beseda življenja*, mesečna duhovna misel Marijinega dela. Naj jih nekaj navedemo:

»Jezusova prošnja 'Da bi bili vsi eno' je njegova zadnja goreča molitev k Očetu. Ve, da prosi za nekaj, kar je Očetu najbolj pri srcu. Bog je namreč ustvaril človeštvo kot svojo družino, s katero naj bi delil vse, tudi svoje božje življenje. Kaj si želijo starši za otroke drugega kot to, da se imajo radi, si pomagajo, živijo zdru-

ženi? In kaj je njihova največja žalost, če ne to, da vidijo, kako so sprti in se niti ne pogovarjajo več? Tudi Bog je vso večnost sanjal, da bo njegova družina povezana, da bodo otroci živeli v občestvu ljubezni z njim in med seboj.

Od prvega greha dalje se je človeška družina vedno bolj drobila: Adam je obtoževal Evo, Kajn je ubil svojega brata, v Babilonu so se ljudstva sprla in razkropila ... Zdelo se je, da je Božji načrt propadel. Vendar se Bog ne vda in stori vse, da bi se njegova družina spet združila. Končno pošlje na svet svojega Sina in mu zaupa veliko nalogo: da v eno samo družino zbere razkropljene otroke, da v eno čredo zbere ovce, ki so se izgubile, da podre zidove ločitve in sovraštva med narodi in tako ustvari eno samo novo ljudstvo.

To je Jezusovo delo: da iz vseh nas naredi eno, kakor je on eno z Očetom, eno samo družino, eno samo ljudstvo. Zato je postal eno z nami, zato je nase naložil naše razdeljenosti in naše grehe ter jih pribil na križ.

Jezus je svojo nalogo izpolnil. Kaj pa lahko mi prispevamo k izpolnitvi te molitve? Predvsem jo moramo sprejeti za svojo in jo z zaupanjem ponavljati. Edinost je dar od zgoraj, za katerega moramo prositi z vero. Pred vsako odločitvijo, pred vsakim dejanjem naj bi se vprašali: Ali to pomaga graditi edinost? Ali to prispeva k edinosti? Predvsem pa živimo v edinosti s tistimi, ki so pripravljeni z nami deliti Jezusov ideal in njegovo molitev.«

PROŠNJE

Brez Jezusa ne moremo ničesar storiti. Pridružimo se njegovi molitvi za edinost in vzklikajmo:

GOSPOD, NAJ BOMO VSI ENO.

1. Bog daje olje veselja namesto žalovanja. Naj se veselimo vsakega majhnega koraka naproti edinosti vseh kristjanov.
2. Da bi bile naše družine in naše župnije istih misli in iste ljubezni, enega duha in enega mišljenja.
3. Jezus nam daje, da je naše veselje popolno. Naj bomo med ljudmi priče pravega veselja.
4. Sveti Duh, ti nas vodiš k edinosti; daj voditeljem naših Cerkva večjo gorečnost v prizadevanju za edinost.
5. Zedini kristjane v resnici in ljubezni, da bo tudi svet našel edinost in mir.

NEBEŠKI OČE, vir vsake edinosti med ljudmi, dovrši svoj načrt odrešenja v Cerkvi in v svetu. Po Kristusu, našem Gospodu.

TRETJI DAN (sreda, 20. januarja):

PRIČEVANJE O OBČESTVU IN SOLIDARNOSTI

UVOD

Jezusove besede učencem pri zadnji večerji zvenijo kot njegova oporoka, kot njegova poslednja želja: »Oče, da bi bili vsi eno, kakor si ti, Oče, v meni in jaz v tebi, ...da bi bili popolnoma eno.« Ko se zbiramo k molitvi, premišljevanju in obhajanju njegove evharistije, se pridružujemo tej njegovi goreči prošnji. Obžalujemo naše grehe proti edinosti. Prosimo za edinstvo v naših družinah, ki so Cerkev v malem, v naših župnijah in za edinstvo med vsemi kristjani.

PRVO BERILO:

Prišli bodo in vriskali na Sionski višini (Jer 31,10–13)

Berilo iz knjige preroka Jeremija.

Poslušajte, narodi, GOSPODOVO besedo, oznanjajte jo po daljnih otokih! Govorite: »On, ki je Izraela razkropil, ga bo znova zbral, varoval ga bo kakor pastir svojo čredo.« Kajti GOSPOD je rešil Jakoba, ga odkupil iz rok močnejšega od njega. Prišli bodo in vriskali na Sionski višini, žareli od veselja spričo GOSPODOVE dobrote: spričo žita, novega vina in svežega olja, spričo mlade drobnice in goveda. Njihovo življenje je kakor obilno namakan vrt. Njihovo žalovanje spremenim v veselje, po stiski jih potolažim in razveselim.

Ps 122: Prosite za mir v Jeruzalemu

Odpev: MIR LJUDEM NA ZEMLJI, KI SO BLAGI VOLJE.

Veselil sem se, ko so mi rekli:

»V GOSPODOVO hišo pojdemo.«

Naše noge so se ustavile

ob tvojih vratih, Jeruzalem. **Odpev.**

Jeruzalem, pozidan kot mesto,
popolnoma povezano med sabo,
tja se vzpenjajo rodovi, GOSPODOVI rodovi,
da slavijo ime GOSPODOVO. **Odpev.**

Prosite za mir v Jeruzalemu:

tisti, ki te ljubijo, naj živijo v miru;

mir naj bo med tvojimi zidovi,

varnost v tvojih palačah. **Odpev.**

DRUGO BERILO: Ne moremo ljubiti Boga in sovražiti brata (1 Jn 4,16b–211)

Berilo iz Prvega pisma apostola Janeza.

Bratje in sestre. Mi smo spoznali ljubezen, ki jo ima Bog do nas, in verujemo vanjo.

Bog je ljubezen, in tisti, ki ostaja v ljubezni, ostaja v Bogu in Bog ostaja v njem. V ljubezni ni strahu, temveč popolna ljubezen prežene strah. Strah je namreč povezan s kaznijo, in kdor se boji, ni dosegel popolnosti v ljubezni. Mi ljubimo, ker nas je on prvi vzljubil. Če kdo pravi: »Ljubim Boga,« pa sovraži svojega brata, je lažnivec. Kdor namreč ne ljubi svojega brata, ki ga je videl, ne more ljubiti Boga, katerega ni videl. In od njega imamo to zapoved: Tisti, ki ljubi Boga, naj ljubi tudi svojega brata.

ALELUJA. OČE, NAJ BODO VSI ENO, KAKOR SVA MIDVA ENO. ALELUJA.

EVANGELIJ: Naj bodo popolnoma eno (Jn 17,20–23)

Iz svetega evangelija po Janezu.

Med zadnjo večerjo je Jezus govoril svojim učencem: »Ne prosim samo za té, ampak tudi za tiste, ki bodo po njihovi besedi verovali vame: da bi bili vsi eno, kakor si ti, Oče, v meni in jaz v tebi, da bi bili tudi oni v naju, da bo svet veroval, da si me ti poslal. In jaz sem jim dal veličastvo, ki si ga dal meni, da bi bili eno, kakor sva midva eno: jaz v njih in ti v meni, da bi bili popolnoma eno. Naj svet spozna, da si me ti poslal in da si jih ljubil, kakor si ljubil mene.«

NAGOVOR

Sožitje med katoličani in evangeličani v Evropi je bilo skozi stoletja obremenjeno z mnogimi nesporazumi, nasprotovanji, celo z vojnami in sovraštvom. Odkar se je rodilo ekumensko gibanje, pa slišimo o lepem sožitju, povezovanju in sodelovanju. Eden najlepših primerov takšnega sodelovanja se je pred nekaj leti zgodil v mestu Gerstheim v francoski Alzaciji. V tem mestu nedaleč vsak-sebi stojita dva zvonika, dve cerkvi, katoliška in evangeličanska. V katoliški cerkvi so ob začetku adventa leta 2011 namestili adventni venec z električnimi svečami. Sredi noči je prišlo do kratkega stika, venec se je vnel in kmalu je bila vsa cerkev v plamenih. Zgorela je vsa oprema, streha, barvna okna, le kelih v tabernaklju so ostali. Prebivalci so zjutraj s solzami v očeh gledali pogorišče in ožgane zidove. Zgorel je tudi del njihovega življenja: v tej cerkvi so bili krščeni, birmani, mnogi tudi poročeni. Tu so doživeli toliko lepih praznikov.

Meščani so nemudoma začeli razmišljati o obnovi. Nekaj je prispevala zavarovalnica. A najprej je bilo treba poskrbeti za vernike. Takrat se je oglasila evangeličanska župnija. Njeni verniki in duhovnik so se odločili, da bodo v času obnove katoliške cerkve sprejeli njihove vernike pod svojo streho. »Vrata so vam odprta«, so rekli, »vse obrede lahko opravljate pri nas. Naši bratje in sestre ste. Tudi Jezus nekoč ni imel strehe nad glavo.« Naslednji dve leti sta župniji živeli v pristnem medsebojnem občestvu in sodelovanju. Mesec kasneje je bil božič. Na povabilo katoliškega duhovnika so polnočnico obhajali skupaj, med njo so se prijeli za roke, skupaj molili očenaš in peli božične pesmi.

Oboji so se prilagodili na nov položaj, uskladili so ure bogoslužij, kaj malega je bilo treba v cerkvi premakniti. V teh dveh letih so si vse delili. Skupaj so skrbeli za krasitev in čiščenje. Evangeličani so želeli tudi gmotno prispevati k obnovi katoliške cerkve: njihov prispevek je bil v tem, da so v teh dveh letih sami prevzeli vse stroške za ogrevanje skupne cerkve. Tako so dali čudovit zgled krščanske solidarnosti. Ko je bila obnova katoliške cerkve končana, je sledilo skupno praznovanje. Ob tem so ugotavljali, kako lepo je bilo pod isto cerkveno streho in koliko so se naučili drug od drugega. Oboji so se čutili obogatene. Doživeli so, da je kljub razlikam možno živeti skupaj. Kot sad tega sožitja je nastal ekumenski pevski zbor ter molitvena skupina, v kateri katoličani in evangeličani skupaj molijo za družine. Še pred nekaj desetletji je bilo za mnoge nepredstavljivo, da bi prestopili prag cerkve, ki je pripadala drugi veroizpovedi. Odslej radi gredo, stiki so sproščeni in medsebojna pomoč samoumevna. ¹

Kristjani različnih Cerkva lahko ustvarjamo občestvo ne le v izrednih položajih, kot je opisan zgoraj, ampak je za to veliko priložnosti: v domačem kraju, v službi ali šoli. Čeprav ne moremo še skupaj obhajati evharistije, lahko drug z drugim delimo pozornost

in dobroto. Tako naroča tudi evangelist Janez v današnjem berilu: »Kdor ne ljubi svojega brata, ki ga je videl, ne more ljubiti Boga, katerega ni videl.«

PROŠNJE

Jezus je na večer pred svojo smrtjo molil za edinstvo med učenci vseh časov. Z njegovimi besedami prosimo nebeškega Očeta:
NAJ BOMO VSI ENO.

1. Ti nas varuješ kot pastir svojo čredo. Znova nas zberi v edinstvo, da ne bomo svetu v pohujšanje.
2. Utrdi svojo Cerkev v miru in jo vodi k popolni edinstvu.
3. Prosimo za mir v Siriji, Iraku in Sveti deželi, naj preneha nasilje in preganjanje kristjanov.
4. Naj se naša ljubezen do bližnjega razširi na vse ljudi, ne glede na njihovo versko prepričanje.
5. Daj, da bomo živo začutili, kako velika nezvestoba do Tebe je naša razdeljenost.

NEBEŠKI OČE, tisti, ki te ljubijo, naj živijo v miru, medsebojni slogi in edinstvu. To te prosimo po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

¹ O opisanem dogajanju je nekaj video posnetkov in fotografij na spletu:

<https://www.youtube.com/watch?v=miJsitbZ7V8>

http://www.dailymotion.com/video/x1bmb1d_gerstheim-une-premiere-messe-a-l-eglise-catholique-27-mois-apres-l-incendie_news

<http://www.dna.fr/edition-de-strasbourg-erstein/2011/11/26/l-eglise-catholique-part-en-fumee>

ČETRTE DAN (četrtek, 21. januarja):

DUHOVNIŠKO LJUDSTVO JE POKLICANO, DA OZNANJA EVANGELIJ

UVOD

Papež Frančišek je ob obisku patriarha Bartolomeja I. v Istanbulu (2014) dejal: »Spomin na oba apostola – Petra in Andreja – krepi v nas željo, da še naprej hodimo skupaj proti cilju, ko bomo z ljubeznijo in medsebojnim zaupanjem premagali ovire, ki nas delijo. ... Naš iskren in trden namen je, da v poslušnosti Kristusovi volji okrepimo napore za dosego polne edinosti med kristjani in še posebej med katoličani in pravoslavni. ... Z njimi smo že skupaj na poti. Edinost je pot, ki jo hodimo skupaj. Duhovni ekumenizem je v tem, da skupaj molimo, skupaj delamo, vršimo dela ljubezni. Prosimo vernike, da se nam pridružijo v skupni prošnji, 'da bi bili vsi eno ..., da bo svet veroval'«. Danes se tudi mi pridružimo tej prošnji in molitvi.

PRVO BERILO: Abraham ti bo ime, kajti postavljam te za očeta množici narodov (1 Mz 17,1–8)

Berilo iz Prve Mojzesove knjige.

Ko je Abram imel devetindevetdeset let, se mu je prikazal GOSPOD in mu rekel: »Jaz sem Bog Mogočni. Hodi pred menoj in bodi popoln! Sklenil bom svojo zavezo med seboj in teboj in silno te bom namnožil.« Abram je padel na obraz in Bog je govoril z njim ter rekel: »Glej, to je moja zaveza s teboj: postal boš oče množice narodov. Ne boš se več imenoval Abram, temveč Abraham ti bo ime, kajti postavljam te za očeta množici narodov. Naredil te bom silno rodovitnega, napravil bom iz tebe narode in kralji bodo izšli iz tebe. Postavljam svojo zavezo med seboj in

teboj ter tvojimi potomci za teboj iz roda v rod kot večno zavezo. Tebi in tvojim potomcem za teboj bom Bog. Tebi in tvojemu potomstvu dajem deželo, v kateri bivaš kot tujec, vso kánaansko deželo, v večno last in bom njihov Bog.«

Ps 145: Gospod je milostljiv in usmiljen.

Odpev: MILOSTLJIV IN USMILJEN JE GOSPOD.

Milostljiv in usmiljen je GOSPOD,
počasen v jezi in velik v dobroti.
GOSPOD je dober do vsakega,
njegovo usmiljenje je nad vsemi njegovimi deli. **Odpev.**

GOSPOD, zahvaljevala se ti bodo vsa tvoja dela,
tvoji zvesti te bodo slavili.

O slavi tvojega kraljestva bodo govorili,
o tvoji mogočnosti bodo pripovedovali. **Odpev.**

Da dajo spoznati človeškim sinovom tvoja mogočna dela,
slavo sijaja tvojega kraljestva.

Tvoje kraljestvo je kraljestvo vseh vekov,
tvoje vladarstvo skozi vse rodove. **Odpev.**

DRUGO BERILO: »Kako naj verujejo, če niso slišali o njem?« (Rim 10,14–15)

Berilo iz Pisma apostola Pavla Rimljanom.

Bratje in sestre. S srcem verujemo, in tako smo deležni pravičnosti, z usti pa izpovedujemo vero, in tako smo deležni odrešenja. Saj pravi Pismo: Kdor koli bo klical Gospodovo ime, bo rešen. Toda kako naj ga kličejo, če niso verovali vanj? In kako naj verujejo, če niso slišali o njem? In kako naj slišijo o njem, če ni oznanjevalca?

In kako naj oznanjajo, če niso bili poslani? Kakor je pisano: Kako lepe so noge tistih, ki prinašajo veselo oznanilo o dobrih rečeh!

ALELUJA. OČE, NAJ BODO VSI ENO, KAKOR SVA MIDVA ENO. ALELUJA.

EVANGELIJ:

Semena pa so padla na dobro zemljo in so dajala sad (Mt 13,3–9).

Iz svetega evangelija po Mateju.

Tisti čas je Jezus učencem veliko povedal v prilikah. Dejal je: »Sejalec je šel sejat. Ko je sejal, je nekaj semena padlo ob pot. Priletele so ptice in ga pozobale. Drugo seme je padlo na kamnita tla, kjer ni imelo veliko prsti. Hitro je pognalo, ker ni imelo globoke zemlje. Ko pa je sonce vzšlo, ga je ožgalo, in ker ni imelo korenine, se je posušilo. Spet drugo je padlo med trnje in trnje je zrastle ter ga zadušilo. Druga semena pa so padla na dobro zemljo in so dajala sad: eno stoternega, drugo šestdeseternega in spet drugo trideseternega. Kdor ima ušesa, naj poslušaj!«

NAGOVOR

Dvajseto stoletje je rodilo velike snovalce in pobudnike ekumenskega gibanja. A tudi začetek 21. stoletja pozna ljudi, znotraj in zunaj katoliške Cerkve, ki so začutili domotožje po edinosti. Eden od njih je bil Tony Palmer, anglikanski škof in prijatelj papeža Frančiška. Poleti 2014 je v Angliji blizu svojega doma umrl za posledicami prometne nesreče. V binškoštnih cerkvah po svetu je veljal za eno najuglednejših osebnosti za dialog s katoliško Cerkvijo. Ko je sedanji papež Frančišek še vodil nadškofijo v Buenos Airesu, je Tony Palmer navezal stike z njim. Imenoval ga je celo svojega »duhovnega očeta«. V argentinski prestolnici je deloval v

okviru karizmatične preнове. Ko je bil posvečen za škofa, mu je tedanji nadškof Bergoglio poslal čestitko.

Odločilno srečanje med tem anglikanskim škofom in papežem je bilo januarja 2014, ko ga je kot ekumenskega predstavnika binškoštnikov sprejel v avdienco. Povsem nepričakovano ga je po telefonu poklical papež in ga vprašal, kdaj ima čas za srečanje. Škof ga je vprašal, kakšen naj bi bil dnevni red in predmet pogovora. Papež na to: »Dnevnega reda ni. Rad bi se pogovoril s teboj, kot govori brat z bratom.« Palmer je prišel v Dom svete Marte v Vatikanu, kjer papež stanuje. Govorila sta o skorajšnjem pomembnem srečanju binškoštnih voditeljev v Texasu. Škof je papeža prosil, da bi za to priložnost napisal kratko pozdravno pismo. Papež pa mu tedaj na njegovo veliko začudenje predlaga: »Zakaj pa ne bi kar sedajle posnela to poslanico?« Tako sta kar na licu mesta na pametni telefon posnela prisrčen nagovor binškoštnim predstavnikom.

Mesec kasneje je škof Palmer nastopil pred binškoštnimi voditelji v Texasu in napovedal nekaj, česar se ni mogel nihče nadejati: papeževo video poslanico udeležencem. Vsa dvorana je z odprtimi usti poslušala in gledala, ko je papež govoril o domotožju po edinosti. Prav beseda »domotožje«, nostalgija po edinosti, je najbolj prepričala poslušalce. Prisrčen papežev nagovor je morda za edinost napravil več kot obilica ekumenskih dialogov. Anglikanec Tony Palmer je nato o papežu govoril s spoštovanjem in ljubeznijo, ki ju često pogrešamo pri katoliških vernikih. Ob Janezu Pavlu II. in Benediktu XVI. se je navdušil za veliki cilj: za edinost Cerkve. Tudi njega je prevzelo domotožje po nečem lepem, kar je nekoč obstajalo, a je bilo izgubljeno in kar moramo spet uresničiti – po edinosti vseh kristjanov. ²

Predsednik Papeškega sveta za edinost je izrazil sožalje vdovi ob nesrečni smrti njenega moža, anglikanskega škofa Palmerja.

Priznal je, da so škofova srečanja s papežem močno okrepila ekumenske stike med katoliško Cerkvijo in binkoštniki. Dodal je še tole: »Škofova močna vera in gorečnost za edinost nam sporočata, da se ne smemo obotavljati in vztrajati v razdeljenosti. Sedaj je čas za edinost.«

PROŠNJE

Pridružimo se Jezusovi želji in molitvi za edinost in kličimo nebeškemu Očetu:

OČE, NAJ BOMO POPOLNOMA ENO.

1. Gospod je milostljiv in usmiljen. V svetem letu usmiljenja naj vnovič odkrijemo veličino božjega odpuščanja.
2. Po krstu in birmi smo deležni skupnega duhovništva. Daj starejšem moč, da bodo prvi oznanjevalci evangelija svojim otrokom.
3. Seme božje besede pada na kamnita tla človeške brezbržnosti. Z močjo svojega Duha jih spremeni v rodovitno zemljo.
4. Podpiraj papeža Frančiška, carigrajskega patriarha Bartolomeja in vse druge voditelje krščanskih skupnosti v prizadevanju za edinost.
5. Blagoslovi delo teologov, ki se trudijo za pogovor in zблиžanje med Cerkvami.

VSEMOGOČNI BOG, ne vemo prav, kaj je treba prositi. Naj sam Sveti Duh prosi za nas. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

²Na spletu je posnetek papeževega pozdravnega govora in dogajanja na srečanju binkoštnih voditeljev v Texasu:

<https://www.youtube.com/watch?v=1hn51OJPzbo>

<https://www.youtube.com/watch?v=uA4EPOfic5A>

PETI DAN (petek, 22. januarja):

OBČESTVO Z APOSTOLI

UVOD

Jezus nam je kot svojo oporoko dal novo zapoved medsebojne ljubezni. Z močjo te ljubezni Kristus osvaja svet. Samo nesebična ljubezen je prepričljiva, samo njej ljudje verjamejo. Razširimo svojo ljubezen do vseh naših bratov in sester, vernikov drugih Cerkva. Obžalujmo pomanjkanje ljubezni, ki je glavni vzrok razkolov.

PRVO BERILO: Moja hiša se bo imenovala hiša molitve za vsa ljudstva (Iz 56,6–8)

Berilo iz knjige preroka Izaija.

Tujce, ki se bodo pridružili GOSPODU, da bi mu služili, ljubili GOSPODOVO ime in bili njegovi služabniki, vse, ki bodo pazili na soboto in je ne bodo skrunili, temveč se bodo držali moje zaveze, bom pripeljal na svojo sveto goro in jih razveseljeval v svoji hiši molitve: njihove žgalne in klavne daritve bodo prijetne na mojem oltarju, kajti moja hiša se bo imenovala hiša molitve za vsa ljudstva. Tako govori Gospod BOG, ki zbira Izraelove razkropljence.

Ps 24: Kdo sme stopiti na Gospodovo goro

Odpev: GOSPODOVA JE ZEMLJA IN KAR JO NAPOLNJUJE.

Gospodova je zemlja in kar jo napolnjuje,
zemeljski krog in njegovi prebivalci.

On jo je osnoval na morjih,
on jo je utrdil na veletokih. **Odpev.**

Kdo sme stopiti na Gospodovo goro,
kdo sme stati na njegovem svetem kraju?
Človek, ki je nedolžnih rok in čistega srca,
ki svojih upov ne stavi v malike
in ne priča po krivem. **Odpev.**

Ta bo dobil blagoslov od Gospoda
in srečo od Boga odrešenika.
To je ljudstvo, ki se sprašuje po Gospodu,
ljudstvo, ki išče obličje Jakobovega Boga. **Odpev.**

DRUGO BERILO: »Bili so stanovitni v nauku apostolov in v občestvu « (Apd 2,37–42)

Berilo iz Apostolskih del.

Ko so jeruzalemski prebivalci slišali Petrove besede, jih je do srca pretreslo. Rekli so Petru in drugim apostolom: »Bratje, kaj naj storimo?« Peter jim je odgovoril: »Spreobrnite se! Vsak izmed vas naj se dá v imenu Jezusa Kristusa krstiti v odpuščanje svojih grehov in prejeli boste dar Svetega Duha. Zakaj obljuba velja vam in vašim otrokom in vsem, ki so daleč, kolikor jih bo k sebi poklical Gospod, naš Bog.« Tisti, ki so sprejeli njegovo besedo, so se dali krstiti; in tega dne se jim je pridružilo približno tri tisoč ljudi. Bili so stanovitni v nauku apostolov in v občestvu, v lomljenju kruha in v molitvah.

ALELUJA. OČE, NAJ BODO VSI ENO, KAKOR SVA MIDVA ENO. ALELUJA.

EVANGELIJ:

Novo zapoved vam dam (Jn 13,34–35)

Iz svetega evangelija po Janezu.

Med zadnjo večerjo je Jezus govoril svojim učencem: »Zdaj je Sin človekov poveličan in Bog je poveličan v njem. Če je Bog poveličan v njem, ga bo tudi Bog poveličal v sebi; in poveličal ga bo takoj. Otroci, le malo časa bom še z vami. Iskali me boste, in kakor sem rekel Judom, zdaj pravim tudi vam: Kamor grem jaz, vi ne morete priti. Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj! Kakor sem vas jaz ljubil, tako se tudi vi ljubite med seboj! Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, če boste med seboj imeli ljubezen.«

NAGOVOR

Ko so jeruzalemski prebivalci na binkoštni praznik slišali Petrove besede, jih je do srca pretreslo. Tudi sedanji papež Frančišek s svojo preprostostjo in iskrenostjo nagovarja mnoge ljudi, tudi nekatoličane. Danes prisluhnimo, kako je prek video posnetka nagovoril binkoštno voditelje v Ameriki. To je storil mimogrede, v pogovoru z anglikanskim škofom Palmerjem, o katerem smo slišali včeraj.³

Papež se najprej opraviči, da ne bo govoril angleško, ampak italijansko, pravzaprav želi uporabiti jezik ali govornico srca, ki je najpreprostejša in najpristnejša. Potem papež takole nadaljuje: »Govorica srca ima svojo posebno, preprosto slovnico, ki vsebuje le dve najvišji pravili. Ti pravili se glasita: Ljubi Boga nad vse in ljubi drugega, ker je tvoj brat, tvoja sestra. Moj prijatelj škof Palmer mi je govoril o vašem srečanju. Z veseljem vam pošiljam svoj pozdrav. V veselje mi je, da ste zbrani in slavite Jezusa Kristusa, našega edinega Gospoda, da prosite Očeta in prejimate Svetega Duha. To je dokaz, da Gospod deluje po vsem svetu.

Kakor se dogaja v tolikih naših družinah, se dogaja tudi nam, kristjanom. Razdelili in ločili smo se. Razdvojili so nas grehi in nesporazumi skozi dolgo zgodovino, ki je zaznamovana z grehi na eni in na drugi strani. Kdo je kriv za vse to? Mi vsi, ker smo

vsi grešniki. Pravičen je samo eden, Gospod. V sebi čutim veliko hrepenenje, da se ta razdeljenost konča in da dočakamo edinost. Hrepenim po tistem objemu, o katerem pripoveduje Sveto pismo v zgodbi o egiptovskem Jožefu. Njegovi bratje so zaradi lakote prišli v Egipt, da bi kupili živeža za preživetje. Kupovali so, imeli so denar, toda denarja ne moreš jesti. V Egiptu pa so našli veliko več kot živež za preživetje: našli so svojega izgubljenega, prodanega brata. Tudi mi imamo denar, imamo bogastvo, kulturno in versko bogastvo različnih izročil. Toda ob vsem tem je pomembnejše, da se srečamo kot bratje. Skupaj moramo jokati, kot je jokal egiptovski Jožef. Ta jok nas združuje, ker je jok ljubezni.

Tudi jaz vam govorim kot brat, preprosto, z veseljem in domotožjem. Naj v nas raste to domotožje, ki nas bo zblížalo in omogočilo, da se najdemo, se objamemo in skupaj počastimo Jezusa Kristusa kot edinega Gospoda zgodovine. Hvala, da ste mi prisluhnili. Hvala, da ste prisluhnili govoricí srca. Še nekaj vas prosim: molite zame. Potrebujem vaše molitve. Molil bom za vas, a potrebujem tudi vaše molitve. Prosim Gospoda, naj nas zedini. Veselo pojdimó naprej. Bratje in sestre smo. V duhu se objemimo. Pustimo, da Gospod dokonča delo, ki ga je on začel. Gre za čudež edinosti. Čudež, ki se je že začel. Neki preprost človek je rekel: 'Nikoli nisem doživel, da Bog ne bi bil dobro dokončal čudeža, ki ga je on začel.' Bog bo dokončal ta čudež edinosti. Prosim vas, da me blagoslovite. Tudi jaz vas blagoslavljam. Objemam vas kot svoje brate.«

Papežev nagovor je pri zbranih voditeljih binškošne cerkve prebudil veliko veselje in hvaležnost. Takoj so se odzvali na to vabilo. Nemudoma so posneli in poslali papežu naslednje video sporočilo: »Vsi tukaj zbrani voditelji predstavljamo na desetisoče vernikov, ki vas ljubijo, ki skupaj z vami verujejo v Boga in odgovarjajo na vašo prošnjo za molitev. Da, pravkar smo molili za vas in z vami. Molimo v Svetem Duhu in verujemo, da preje-

mamo, kar prosimo, po Jezusovi besedi, ki pravi: 'Za vse, kar molite in prosite, verjemite, da že *prejemate*, in se vam bo zgodi-lo.' Naša želja skupaj z vami je tista, ki je zapisana v pismu Efeža-nom: 'Dokler vsi ne pridemo do edinosti vere in do spoznanja Božjega Sina, do popolnega človeka' (Ef 4,13). Hvala vam! Bla-goslavljam vas in sprejemamo vaš blagoslov. Zelo nam je drago-cen. Blagoslavljam vas z vsem srcem, z vso dušo, z vso močjo. Zahvaljujemo se vam. Zahvaljujemo se Bogu za vas. Vsi skupaj vam kličemo: Bodite blagoslovljeni. Bodite blagoslovljeni! Amen. Amen. Amen.«

PROŠNJE

Poklicani smo v občestvo z Bogom Očetom, njegovim Sinom Jezusom Kristusom in Svetim Duhom. Čim bolj smo povezani s sveto Trojico, tem bolj smo eno med seboj. Prosimo troedinega Boga in mu kličimo: NAJ OBRODIMO SAD EDINOSTI.

1. Podpiraj in vodi papeža Frančiška, da bo potrjeval svoje brate in sestre v veri.
2. Moja hiša se bo imenovala hiša molitve za vsa ljudstva. Naj vsi narodi najdejo pot do Kristusa, edinega odrešenika sveta.
3. Obljuba odrešenja je veljala Izraelcem in tudi vsem, ki so daleč. Podpiraj naše misijonarje in blagoslavljal njihovo delo.
4. Prvi kristjani so bili stanovitni v nauku apostolov in v občes-tvu. Naj tudi mi trdno stojimo na temelju apostolov in prero-kov.
5. Po svetih bratih Cirilu in Metodu nas je Bog poklical k edinosti vere. Zedini vse kristjane v svoji sveti Cerkvi.

GOSPOD JEZUS, obljubil si, da nam bo Oče dal, kar koli ga bomo prosili v tvojem imenu. Izroči naše prošnje Očetu, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

³ Posnetek je na spletu:

https://www.youtube.com/watch?v=NHbEWw7l_Ek

<https://www.youtube.com/watch?v=uA4EPOfic5A>

ŠESTI DAN (sobota, 23. januarja):
SPOROČILO JOŽEFOVIH SANJ

UVOD

Pred dobrim mesecem, 8. decembra lani, je minilo petdeset let od sklepa 2. vatikanskega koncila. V odloku o ekumenizmu je koncil spregovoril tudi o grehih proti edinosti. Navaja besede sv. Janeza: »Ako rečemo, da nismo grešili, Boga postavljamo na laž in njegove besede ni v nas« (1 Jn 1,10). Vabi nas, da v ponižnosti prosimo Boga in druge kristjane odpuščanja, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom. Obžalujmo danes svoje grehe proti edinosti v naših družinah in skupnostih.

PRVO BERILO: Poslušajte te sanje, ki sem jih sanjal (1 Mz 37,5–8)

Berilo iz Prve Mojzesove knjige.

Ko je bil Jožef, Jakobov sin, star sedemnajst let, torej še mladenič, je z brati pasel drobnico. Jakob je ljubil Jožefa bolj kakor druge sinove, ker se mu je rodil v starosti. Ko so bratje videli, da ga oče ljubi bolj kot njegove brate, so ga zasovražili. Jožef je sanjal sanje in jih je povedal svojim bratom. Rekel jim je: »Poslušajte, prosim, te sanje, ki sem jih sanjal. Sredi polja smo vezali snope in glej, moj snop se je vzdignil in stal pokonci, vaši pa so se postavili naokrog in se priklanjali mojemu snopu.« Bratje pa so mu rekli: »Ali bi res rad zakraljeval in zavladal nad nami?« In še bolj so ga sovražili zaradi njegovih sanj in besed.

Ps 126: Božji izviri veselja

Odpev: VELIKE REČI JE GOSPOD STORIL ZA NAS.

Ko je GOSPOD obrnil usodo Siona,
smo bili kakor tisti, ki sanjajo.
Tedaj so bila naša usta polna smeha
in naš jezik vriskanja. **Odpev.**

Tedaj so govorili med narodi:
»Velike reči je GOSPOD storil zanje.«
Velike reči je GOSPOD storil za nas,
bili smo veseli. **Odpev.**

GOSPOD, omogoči našo vrnitev,
kakor vrnitev potokov v Negebu.
Tisti, ki sejejo s solzami,
žanjejo z vriskanjem. **Odpev.**

Odhaja, odhaja z jokom,
ko nosi seme za setev;
prihaja, prihaja z vriskanjem,
ko nosi svoje snope. **Odpev.**

DRUGO BERILO: »Drug drugega ljubíte z bratovsko ljubeznijo« (Rim 12,9–13)

Berilo iz Pisma apostola Pavla Rimljanom.

Bratje in sestre. Ljubezen naj bo brez hinavščine. Odklanjajte zlo, oklepajte pa se dobrega. Drug drugega ljubíte z bratovsko ljubeznijo. Tekmujte v medsebojnem spoštovanju. Ne popuščajte v vne-mi, temveč bodite goreči v duhu, služíte Gospodu.

Veselite se v upanju, potrpite v stiski, vztrajajte v molitvi, bodite soudeleženi v potrebah svetih, gojite gostoljubje.

ALELUJA. OČE, NAJ BODO VSI ENO, KAKOR SVA MIDVA ENO. ALELUJA.

EVANGELIJ:

Ves svet ne bi mogel obseči knjig, ki bi bile napisane (Jn 21,22–25)

Iz svetega evangelija po Janezu.

Tisti čas je Peter videl Janeza in rekel Jezusu: »Gospod, kaj pa ta?« Jezus mu je dejal: »Če hočem, da ostane, dokler ne pridem, kaj ti to mar? Ti hodi za menoj!« Zavaljo tega se je med brati razširila ta govorica, da tisti učenec ne bo umrl. Toda Jezus mu ni rekel, da ne bo umrl, ampak: »Če hočem, da ostane, dokler ne pridem, kaj ti to mar?« To je učenec, ki o tem pričuje in je to napisal, in vemo, da je njegovo pričevanje resnično. Jezus pa je storil še veliko drugega. Če bi to popisali eno za drugim, mislim, da ves svet ne bi mogel obseči knjig, ki bi bile napisane.

NAGOVOR

Pretrsljiva je zgodba, ki nam jo Prva Mojzesova knjiga pripoveduje o Jožefu in njegovih bratih. Sanje so v Svetem pismu večkrat način, kako se Bog javlja človeku. A Jožefove sanje so bile zelo nenavadne. Ko jih pove bratom, izzove jezo in nasilje, saj jim pove, da bo prišel čas, ko se mu bodo morali vsi prikloniti. Prav to se uresniči. Po več letih jih lakota prisili, da morajo v Egipt iskat živeža. Tam se v resnici morajo prikloniti pred Jožefom. Tega pa Jožef ne izrabi za ponižanje in osramotitev bratov, temveč za trenutek sprave. Bratom vse odpusti in se zjoka v njihovem objemu.

Lahko rečemo, da je tudi Jezus na neki način predstavil svoje sanje ali vizijo življenja v Očetovem kraljestvu. Nakazal nam je edinost, ki jo on sam doživlja z Očetom in h kateri smo poklicani tudi mi. Tu pa smo podobni Jožefovim bratom, postanemo nezaupljivi, kajti ta načrt zahteva, da se uklonimo božji volji. Bojimo se, da bomo pri tem kaj izgubili. A ne gre za izgubo. Kakor egip-

tovski Jožef bomo tudi mi pridobili brate in sestre, ki smo jih izgubili. Doživeli bomo izpolnitev hrepenenj, ko bo družina kristjanov spet zedinjena.

Omenimo dva duhovna velikana 20. stoletja, ki sta veliko prispevala k temu, da je ekumensko gibanje zaživelo tako pri katoličanih kot pri pravoslavni. Na katoliški strani je bil to papež Pavel VI., na pravoslavni pa carigrajski patriarh Atenagora. Oba sta bila človeka daljnosežnega pogleda, človeka vizije, vidca, ki sta gledala daleč v prihodnost. Januarja 1964 sta oba poromala v Sveto deželo, da bi se srečala tam, kjer so skupni izviri obeh Cerkva. Več kot 900 let je minilo odkar sta se razšla krščanski Vzhod in Zahod. Patriarh Atenagora je ob tem srečanju pripomnil: »Krščanski svet je stoletja živel v temi ločitve in naše oči so utrujene od gledanja v to mračno pokrajino.« Pavel VI. pa je po srečanju vzkliknil: »Danes sem doživel to srečo, da sem objel – po dolgih stoletjih – ekumenskega, carigrajskega patriarha. Izmenjala sva si besede miru in bratstva in izrazila skupno željo po zedinjenju in soglasju.«

Sad njunega prizadevanja je bil tudi dogodek, od katerega je prejšnji mesec minilo petdeset let. Na dan pred slovesnim sklepom 2. vatikanskega koncila, 7. decembra 1965, je bil svet priča zgodovinskemu dogodku. To je bil preklic in odprava medsebojnega izobčenja med rimsko in carigrajsko Cerkvijo, ki je bilo povod za nesrečni razkol sredi 11. stoletja (1054). Skupno izjavo papeža Pavla VI. in patriarha Atenagore so hkrati in javno prebrali v Rimu in v Istanbulu. V njej papež in patriarh skupaj izjavljata: »Odstranjujemo in izbrisujemo iz spomina in iz srca Cerkve stavke izobčenja (ekskomunikacije) iz leta 1054. Spomin na ta dogodek je vse do danes oviral naše medsebojno zблиževanje v ljubezni. To izobčenje prepuščamo pozabi.«

Odtlej se je začel tudi uradni teološki dialog med obema Cerkvama. Nastalo je veliko dragocenih skupnih izjav o soglasju in zbliževanju. Toda še tako učena in globoka besedila ne pomenijo veliko, če ni med nami ljudi z vizijo, s pogledom v prihodnost, s preroško mislijo in besedo.

PROŠNJE

SVETI DUH, zaupamo v tvojo moč, v Očetovo ljubezen do nas in v Kristusovo molitev za Cerkev, zato te prosimo:

SVETI DUH, ZEDINI SVOJO CERKEV.

1. Delo za edinost je setev za prihodnost. Daj nam doživeti bogato in osrečujočo žetev.
2. Tekmujte v medsebojnem spoštovanju, naroča apostol Pavel. Naj objemamo kristjane drugih Cerkva s spoštovanjem in ljubeznijo.
3. Med nas prihajajo begunci iz svetopisemskih dežel. Naj bodo deležni naše pomoči za človeka vredno življenje.
4. Med nami živijo ljudje drugačne vere. Naj jih sprejemamo s spoštovanjem in naklonjenostjo.
5. Naj nad vse cenimo Gospodov dan in čudoviti zakrament evhari-
stije, ki označuje in uresničuje edinost Cerkve.

NEBEŠKI OČE, tvoja dobrotja traja vekomaj. Svoje upanje polagamo vate, ki si nas ustvaril in nam na veke ohranjaš svojo zvestobo. Usliši nas po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

SEDMI DAN (nedelja, 24. januarja):

SKUPNOST PRI MOLITVI ZA EDINOST

UVOD

V dneh od 18. do 25. januarja kristjani po vsem svetu molimo za veliko zadevo – za edinost kristjanov. Takšna molitev naj bi postala naša vsakdanja molitev. Pri njej doživljamo, da edinost ne more biti zgolj sad človeških naporov, ampak je vedno delo Svelega Duha. Edinosti ne moremo »ustvariti«, »izdelati« ali organizirati. Lahko jo samo sprejmemo kot dar Duha, ko smo notranje dovolj pripravljeni za to.

PRVO BERILO: Na tvoja obzidja, Jeruzalem, sem postavil stražarje (Iz 62,6–7)

Berilo iz knjige preroka Izaija.

Na tvoja obzidja, Jeruzalem, sem postavil stražarje, ves dan in vso noč, nikoli ne bodo umolknili. Vi, ki kličete v spomin GOSPODU, ne mirujte. Ne dajte mu miru, dokler je ne vzpostavi, dokler hčere jeruzalemske ne napravi za hvalo na zemlji.

Ps 100: Poziv k hvalnici

Odpev: SLUŽITE GOSPODU Z VESELJEM.

Vzklikajte GOSPODU, vsa zemlja,
služite GOSPODU z veseljem,
pridite predenj z vriskanjem! **Odpev.**

Spoznajte, da je GOSPOD Bog:
on nas je naredil in mi smo njegovi,
njegovo ljudstvo, čreda njegove paše. **Odpev.**

Pridite k njegovim vratom z zahvalo,
v njegove dvore s hvalnico!
Zahvaljujte se mu, slavite njegovo ime! **Odpev.**

Zakaj GOSPOD je dober,
na veke traja njegova dobrotā,
od roda do roda njegova zvestoba. **Odpev.**

DRUGO BERILO: »Bodite pametni in trezni za svoje molitve« (1 Pt 4,7b–10)

Berilo iz Prvega pisma apostola Petra.

Bratje in sestre. Konec vsega je blizu. Bodite torej pametni in trezni za svoje molitve. Predvsem se med seboj goreče ljubite, ker *ljubezen pokrije množico grehov*. Bodite gostoljubni drug do drugega brez godrnjanja. Kot dobri oskrbniki mnogotere Božje milosti strezite drug drugemu z milostnim darom, kakor ga je kdo prejel.

ALELUJA. OČE, NAJ BODO VSI ENO, KAKOR SVA MIDVA ENO. ALELUJA.

EVANGELIJ:

Izvir vode, ki teče v večno življenje (Jn 4,4–14)

Iz svetega evangelija po Janezu.

Tisti čas je Jezus šel skozi Samarijo. Prišel je v samarijsko mesto, imenovano Sihár, blizu posesti, ki jo je Jakob dal svojemu sinu Jožefu. Tam je bil Jakobov studenec. Jezus je bil utrujen od poti in je kar sédel k studencu. Bilo je okrog šeste ure. Tedaj je prišla neka žena iz Samarije, da bi zajela vode. Jezus ji je rekel: »Daj mi piti!« Njegovi učenci so namreč odšli v mesto, da bi nakupili hra-

no. Samarijanka mu je torej rekla: »Kako vendar ti, ki si Jud, prosiš mene, Samarijanko, naj ti dam piti?« (Judje namreč nočejo imeti stika s Samarijani.) Jezus ji je odgovoril in rekel: »Če bi poznala Božji dar in če bi vedela, kdo je, ki ti pravi: ›Daj mi piti,‹ bi ga ti prosila in dal bi ti žive vode.« Žena mu je rekla: »Gospod, nimaš s čim zajeti in vodnjak je globok. Od kod imaš torej živo vodo? Si mar ti večji kot naš oče Jakob, ki nam je dal ta vodnjak in je iz njega pil on sam, njegovi sinovi in njegova živina?« Jezus je odvrnil in ji rekel: »Vsak, kdor pije od te vode, bo spet žejen. Kdor pa bo pil od vode, ki mu jo bom jaz dal, ne bo nikoli žejen, ampak bo voda, katero mu bom dal, postala v njem izvir vode, ki teče v večno življenje.«

NAGOVOR

Jezusovo potovanje skozi tujo, njemu nenaklonjeno pokrajino Samarijo, lahko vzamemo za izhodišče razmišljanja o večstoletni medsebojni odtujenosti krščanskih Cerkev. Do nje je prišlo skozi dolga obdobja, ko smo drug na drugega gledali kot na krivoverce ali razkolnike. Tudi Judje so Samarijane imeli za krivoverce. Evangelist Janez pripominja, da niso hoteli imeti nobenega stika z njimi. Redki se še spomnijo, da je pred koncilom veljalo za greh, če je katoličan vstopil v protestantsko cerkev ali obiskal njihovo bogoslužje. Na drugi strani tudi protestanti niso z veseljem obiskovali katoliških cerkev, saj so v njih videli polno stvari, ki se po njihovem ne ujemajo s Svetim pismom. Tako smo se odtujili drug drugemu.

Jezus je šel preko tedanjih predsodkov in obsodb in se sproščeno pogovarjal s Samarijanko, še več, prosil jo je, naj mu da piti. Med njima se je razvil prelep, globok razgovor, ki je Samarijanki povsem spremenil življenje.

V dvajsetem stoletju, zlasti po 2. vatikanskem koncilu, smo končno tudi kristjani začeli premagovati predsodke in obsodbe. Med krščanskimi Cerkvami v Sloveniji se je razvilo lepo sodelovanje. Drug drugemu smo odprli vrata in ponudili roko. Posebej med molitveno osmino so naše cerkve in župnišča postala kraji srečanj, pogovorov, medsebojne gostoljubnosti, zlasti pa skupne molitve. Vrstila so se srečanja s predstavniki pravoslavne, evangeličanske in binkoštna Cerkve po mestnih in tudi vaških cerkvah. Odkrili smo dragocenost skupne molitve.

Za edinost se je molilo tudi že prej, vendar je bila to molitev za vrnitev in spreobrnjenje drugih, ne sebe. Naš blaženi škof Slomšek je tako kot drugi podobni pobudniki po svetu edinost pojmoval kot vrnitev drugih Cerkva in skupnosti v katoliško Cerkev, v skladu s splošnim prepričanjem svojega časa. Le počasi se je uveljavila misel, da moramo prepustiti Bogu, kako bo uresničil edinost in da je treba moliti za takšno edinost, »kakršno želi Kristus«. Dandanes prihodnje vidne edinosti ne razumevamo več kot poenotenje ali pripojitev ene Cerkve drugi, ampak kot edinost v različnosti in kot občestvo Cerkva. Kardinal Ratzinger je to predstavo strnil v misel: »Cerkve morajo postati ena Cerkev in obenem ostati Cerkve.« Govoril je o »edinosti prek mnogovrstnosti in različnosti«. Prek različnosti upamo najti pot do edinosti. Pri tem odkrivamo in spoštujemo, kar je sveto pripadnikom druge veroizpovedi.

Molitev za edinost ni nič drugega kot pridruženje Jezusovi molitvi v dvorani zadnje večerje. V tem je njena posebna odličnost in lepota. Ne molimo sami, ampak svoj šibki glas pridružimo glasu Božjega Sina, njegovi prošnji, ki jo Oče ob svojem času nezmotljivo usliši. Jezus je molil, da bi bili vsi njegovi učenci eno, »da bo svet veroval« v Sina in prek njega v Očeta.

PROŠNJE

Prosimo Očeta po Sinu v Svetem Duhu za potrebe Cerkev, sveta in nas samih in mu kličimo:

ZEDINI NAS V RESNICI IN LJUBEZNI.

1. Za voditelje Cerkev in skupnosti, da bi vztrajali v iskanju edinstva kristjanov.
2. Za vse krščene, »da bi bili vsi eno, da bo svet veroval«.
3. Za Cerkev in skupnosti, ki so v nevarnosti delitev in razkolov, da bi uspeli ohraniti edinstvo.
4. Za ekumenske pogovore med Cerkvami in skupnostmi: naj z modrostjo, ljubeznijo in resnico premagajo vse, kar jih razdvaja.
5. Da bi vsi kristjani pričevali za evangelij, se odvrnili od vsega slabega in se oklenili pravičnosti, miru in solidarnosti.

NEBEŠKI OČE, dober si in na veke traja tvoja dobrota. Usliši nas po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

OSMI DAN (ponedeljek, 25. januarja):

SRCA, KI GORIJO ZA EDINOST

UVOD

Danes katoliška Cerkev obhaja praznik Pavlove spreobrnitve. To je bil čudež božje moči in milosti. On, ki je menil, da mora z vso močjo nasprotovati imenu Jezusa Nazarečana; on, ki je zagrizeno preganjal božjo Cerkev in jo skušal uničiti, je po tem čudežu postal njen apostol, apostol narodov. Odlomki pisem tega spreobrnjenega preganjalca se berejo skoraj pri vsaki sveti maši. Pri Bogu je vse mogoče. Ob sklepu molitvene osmine za edinost tudi mi izročimo ta sveti načrt sprave in edinosti vseh kristjanov v božje roke.

PRVO BERILO: Glasnik oznanja mir, prinaša veselo novico (Iz 52,7–9)

Berilo iz knjige preroka Izaija.

Kako ljubke so na gorah noge glasnika, ki oznanja mir, prinaša veselo novico, oznanja rešitev in pravi Sionu: »Tvoj Bog kraljuje!« Poslušaj, tvoji stražarji povzdigujejo glas, vsi skupaj vriskajo, saj gledajo iz oči v oči GOSPODOVO vrnitev na Sion. Vzklikajte, vriskajte vse skupaj, jeruzalemske razvaline! Kajti GOSPOD je potolažil svoje ljudstvo, odkupil Jeruzalem.

Ps 30: Zahvala za rešitev

Odpev: MOJE ŽALOVANJE SI SPREMENIL V RAJANJE.

Povzdigujem te, GOSPOD, ker si me potegnil iz vodnjaka in nisi pustil, da bi se moji sovražniki veselili nad mano. GOSPOD, moj Bog, k tebi sem klical na pomoč, in ti si me ozdravil. **Odpev.**

Zakaj njegova jeza traja le trenutek,
njegova dobrohotnost vse življenje;
zvečer se naseli jokanje,
proti jutru pa pride vriskanje. **Odpev.**

Poslušaj, GOSPOD, izkaži mi milost,
GOSPOD, bodi mi pomočnik!
Moje žalovanje si mi spremenil v rajanje,
odvezal si mi raševnik in me opasal z veseljem. **Odpev.**

DRUGO BERILO: »Bogastvo slave te skrivnosti med pogani«
(Kol 1,27–29)

Berilo iz Pisma apostola Pavla Kološanom.

Bratje in sestre. Bog je svojim svetim hotel oznaniti, kakšno je bogastvo slave te skrivnosti med pogani, namreč Kristus v vas, upanje slave. Kajti njega oznanjamo, ko vsakega človeka spodbujamo in vsakega človeka poučujemo z vso modrostjo, da bi vsakega napravili popolnega v Kristusu. V ta namen se tudi trudim in bojujem, z njegovo močjo, ki v meni silovito deluje.

ALELUJA. OČE, NAJ BODO VSI ENO, KAKOR SVA MIDVA ENO. ALELUJA.

EVANGELIJ:

Razlagal je učencema, kar je napisano o njem v vseh Pismih (Lk 24,27–36)

Iz svetega evangelija po Luku.

Tisti čas je Jezus učencema na poti v Emavs razlagal, kar je napisano o njem v vseh Pismih. Medtem so se približali vasi, kamor so bili namenjeni. On pa se je delal, kakor da gre dalje. Silila sta

ga in govorila: »Ostani z nama, kajti proti večeru gre in dan se je že nagnil.« In vstopil je, da bi ostal pri njiju. Ko je sédel z njima za mizo, je vzel kruh, blagoslovil, ga razlomil in jima ga dal. Tedaj so se jima odprle oči in sta ga spoznala. On pa je izginil izpred njiju. In rekla sta drug drugemu: »Ali ni najino srce gorelo v naju, ko nama je po poti govoril in odpiral Pisma?« Še tisto uro sta vstala in se vrnila v Jeruzalem ter našla zbrane enajstere in tiste, ki so bili z njimi. Govorili so, da je bil Gospod resnično obujen in se prikazal Simonu. Tudi ona dva sta pripovedovala, kaj se je zgodilo na poti in kako sta ga prepoznala po lomljenju kruha.

NAGOVOR

Ekumenska pot je zaznamovana tako z uspehi kot z zastoji in ovirami. Včasih se zdi, da je nastopila »ekumenska zima«, da ni nobenega napredka in da so prizadevanja v slepi ulici. Tudi učenca na poti v Emavs sta bila v podobni skušnjavi. Menila sta, da je vse propadlo, da so se vsi njuni upi izjalovili. Zato se zagrenjena ločita od skupnosti in odpotujeta iz Jeruzalema, iz kraja svojih razočaranj. Toda ob srečanju z Jezusom na poti spet zagori njuno srce. Polna obnovljenega upanja se vrneta v Jeruzalem in oznanjata ostalim, da Jezus zares živi.

Ko se srečujemo z Jezusom v molitvi ali obhajanju evharistije, ko tudi nam razlaga Pisma, naj bi zagorelo naše srce. Pri delu za edinost je treba veliko takšnih ljudi gorečega srca. Eden od njih je bil duhovni velikan, ki ga je Cerkev v 20. stoletju podarila Francija. To je bil skromen dominikanski menih YVES CONGAR (izg. iv kongár) (1904–1995), ki je kot teolog začrtal pot ekumenskemu gibanju v prejšnjem stoletju. Lani je minilo dvajset let od njegove smrti. Iz njegovih spisov se je navdihovala prenova Cerkve na koncilu in po njem.

Za patra Congarja ni bilo nič pomembnejše kot služenje resnici. »Ljubim resnico kot človek ljubi človeka«, je imel navado reči. Vse svoje redovniško in znanstveno delovanje je posvetil resnici. Vendar je ni pojmoval kot nekaj, kar si človek lasti ali s čimer se ponša. V duhu odprtosti se ji je hotel približati, jo iskati in spoštovati povsod, kjer je nanjo naletel. Strast za resnico – to je bilo njegovo življenje. Nekoč je rekel: »Kot duhovnik vsak dan na oltarju razlozim veliko hostijo. Noben košček ali drobec hostije se ne sme izgubiti ali pasti na tla, saj je vsak delček neizmerno dragoceno Kristusovo telo. Podobno pojmem tudi resnico: spoštujem vsak njen košček, vsak njen žarek kot Kristusov žarek, pa naj jo najdem kjerkoli, v moji Cerkvi ali izven nje. V vsakem žarku resnice odseva Kristusova resnica.«

Njegova velika ljubezen je veljala delu za edinost kristjanov. Bil je pobudnik ekumenskega gibanja že davno pred koncilom, med njim in po njem. Držal se je načela: poslušati in spoznavati druge krščanske Cerkve, odkrivati pri njih najboljše, kar imajo. Začrtal je načela ekumenskega gibanja. Zagovarjal je misel, da so vse krščanske veroizpovedi – pravoslavni, protestanti, anglikanci in drugi – ohranile v sebi številne vrednote in prvine, s katerimi lahko obogatijo in dopolnijo katoliško Cerkev.

Zagovarjal je tudi misel, da mora katoliška Cerkev nastaviti svoje ure na sodobnost. Izstopiti mora iz obzidja, se napotiti med svet, uporabljati jezik dialoga in postati služeča, uboga in bratska. Govoril je o upanju, da bo prenehala biti podobna trdnjavi, ki se čuti napadeno in utrjuje svoje obzidje, nasipe in okope.

Yves Congar je bil zares človek Cerkve, vedno poslušen, a nikoli hlapčevski. Cerkvi, ki jo je imel za mater, je služil vse življenje. Tudi dolgotrajno trpljenje mu ni bilo prihranjeno. Poleg vojne in nacističnega zapora je veliko pretrpel zaradi bolezni, multiple skleroze, ki se je začela javljati že pri njegovih 32 letih in ga je kmalu

priklenila na voziček. Šestdeset let svojega duhovništva je podaril Cerkvi. Za cele rodove katoličanov je bil učitelj, pričevalec in sopotnik.

PROŠNJE

GOSPOD JEZUS KRISTUS, nevsiljivo se nam pridružuješ na naši življenjski poti. Vabimo te in ti vzklikamo:

VSTOPI IN OSTANI Z NAMI, GOSPOD.

1. Učencema si se pridružil in jima razlagal Pisma. Daj tudi nam prav razumeti in uresničevati božjo besedo.
2. Sveti Duh, vžgi v nas ogenj svoje ljubezni, da bomo imeli drug drugega za boljšega od sebe.
3. Naj naše srce gori v nas, ko poslušamo tvoje besede, besede večnega življenja.
4. Nauči nas dobrohotnosti in gostoljubja do vsakega človeka.
5. Naj se veselimo vsega dobrega, resničnega in lepega, kar odkrivamo pri drugih krščanskih Cerkvah.

NEBEŠKI OČE, slišali smo besedo resnice in trdno upamo, da nam boš dal, kar potrebujemo za uresničitev edinosti. Po Kristusu, našem Gospodu.

EKUMENSKO BOGOSLUŽJE BOŽJE BESEDE

UVOD

Latvijska pripravljalna skupina predlaga, da predstavniki različnih cerkva ob vstopu v sprevedu prinesejo **Sveto pismo, prižgano svečo** (to je lahko velikonočna sveča) in **posodo s soljo**. Sveto pismo postavimo na ambon ali na stojalo, svečo in solnico pa zraven njega, ker sta znamenji božje besede, lahko pa tudi poleg krstnega kamna, ker sta obenem znamenji naše krstne poklicanosti.

Pripravimo tudi košaro z majhnimi svečami, da lahko verniki po homiliji prižgo vsak svojo ob sveči, ki smo jo prinesli na začetku bogoslužja. Za petje izberemo kakšno pesem, ki opeva troedinega Boga (trinitarično himno, npr. *Hvala večnemu Bogu, Slavimo Gospoda* št. 788).

Po končanem bogoslužju si lahko izrazimo medsebojno gostoljubje. Latvijski simbol gostoljubnosti je **kruh**, zlasti črn kruh. Ko se kdo vseli v novo stanovanje, ga prijatelji postrežejo s hlebom kruha, ki ga potresejo s soljo v obliki križa kot znamenje blagoslova. To lepo kretnjo lahko v primerni obliki uporabimo pri prijateljskem druženju po končanem bogoslužju.

POTEK BOGOSLUŽJA

Poklicani smo, da oznanjamo slavna božja dela (1 Pt 2,9)

I. Začetni obredi: pesem in pozdrav

Voditelj bogoslužja prinašajo Sveto pismo, prižgano svečo in posodo s soljo. Medtem pojemo primerno pesem (npr. Oče, združi nas)

Voditelj: Dragi prijatelji v Kristusu, ko smo zbrani k molitvi za edinost, se Bogu zahvaljujemo za naše krščansko dostojanstvo in poklicanost, ki ju apostol Peter takole opisuje

je: »Vi ste *'izvoljeni rod, kraljevsko duhovništvo, svet narod, ljudstvo, določeno za božjo last, da bi oznanjali slavna dela'* tistega, ki vas je poklical iz teme v svojo čudovito svetlobo.« Letos smo v molitvi povezani s kristjani Latvije, ki so pripravili to bogoslužje v upanju, da bomo napredovali v občestvu z Gospodom Jezusom Kristusom in z vsemi brati in sestrami, ki hrepenijo po edinosti.

II. Prošnje k Svetemu Duhu

Voditelj: Sveti Duh, Očetov Dar, ki nam ga je podaril po svojem Sinu Jezusu Kristusu, prebivaj v nas, odpri naša srca za poslušanje tvojega glasu.

Vsi: Pridi, Sveti Duh.

Voditelj: Sveti Duh, božja Ljubezen, izvir edinosti in svetosti, pokaži nam Očetovo ljubezen.

Vsi: Pridi, Sveti Duh.

Voditelj: Sveti Duh, Ogenj Ljubezni, očisti nas, odstrani vse delitve v naših srcih, skupnostih in v svetu, da bomo eno v Jezusovem imenu.

Vsi: Pridi, Sveti Duh.

Voditelj: Sveti Duh, utrdi našo vero v Jezusa, pravega Boga in pravega človeka, ki je naše grehe, tudi grehe needinosti, nesel na križ in s svojim vstajenjem obnovil občestvo.

Vsi: Pridi, Sveti Duh.

Voditelj: Oče, Sin in Sveti Duh, prebivajte v nas, da bomo postali občestvo ljubezni in svetosti. Troedini Bog, zedini nas v sebi, ki živiš in kraljuješ vekomaj.

Vsi: Amen.

*Zapojemo slavno pesem, npr. O pridi, Stvarnik, Sveti Duh
(Slavimo Gospoda št. 139)*

III. Spokorne prošnje

Voditelj: Bog nas vabi k spravi in svetosti. Obrnimo svoja srca k njemu, da bomo prejeli milost sprave na poti k svetosti.
(Sledi nekaj trenutkov tihote.)

Voditelj: Gospod, ustvaril si nas po svoji podobi. Odpusti nam, ko ne spoštujemo narave in sveta, ki si nam ga podaril. Gospod, usmili se.

Vsi: Gospod, usmili se.

Voditelj: Jezus, vabiš nas, da bi bili popolni, kot je popoln naš nebeški Oče. Odpusti nam, ko nam ne uspe biti sveti in popolni in ko ne spoštujemo človekovih pravic in dostojanstva. Kristus, usmili se.

Vsi: Kristus, usmili se.

Voditelj: Gospod življenja, miru in pravičnosti, odpusti nam, ko širimo kulturo smrti, vojne in krivičnosti in nam ne uspe graditi kulture ljubezni. Gospod, usmili se.

Vsi: Gospod, usmili se.

Voditelj: Usmiljeni Bog, napolni nas s svojo milostjo in svetostjo. Napravi nas za apostole ljubezni. To te prosimo, po Kristusu, našem Gospodu.

Vsi: Amen.

IV. Branje božje besede

PRVO BERILO: Poslušajte in bo živela vaša duša (Iz 55,1–3)

Berilo iz Knjige preroka Izaija.

O vsi, ki ste žejni, pridite k vodi, in vi, ki nimate denarja, pridite, kupite in jejte! Pridite, kupite brez denarja, brez plačila vino in mleko! Zakaj trošite denar za to, kar ni kruh, in svoj zaslužek za

to, kar ne nasiti? Poslušajte, poslušajte me in jejte dobro, naj uživa v sočni jedi vaša duša. Nagnite svoje uho in pridite k meni, poslušajte in bo živela vaša duša.

Psalm 145: Hvalnica božjemu kraljestvu

Odpev: HVALIL BOM TVOJE IME NA VEKOV VEKE.

Milostljiv in usmiljen je GOSPOD,
počasen v jezi in velik v dobroti.
GOSPOD je dober do vsakega,
njegovo usmiljenje je nad vsemi njegovimi deli. **Odpev.**

Oči vseh čakajo nate,
ti jim daješ hrano ob pravem času;
odpiraš svojo roko
in teiš željo vsemu živemu. **Odpev.**

GOSPOD je pravičen na vseh svojih poteh,
dobrotljiv v vseh svojih delih.
GOSPOD je blizu vsem, ki ga kličejo,
vsem, ki ga kličejo v zvestobi. **Odpev.**

DRUGO BERILO: Vi ste svet narod (1 Pt 2,9–10)

Berilo iz Prvega pisma apostola Petra.

Bratje in sestre. Vi ste »izvoljeni rod, kraljevsko duhovništvo, svet narod, ljudstvo, določeno za božjo last, da bi oznanjali slavna dela« tistega, ki vas je poklical iz teme v svojo čudovito svetlobo. Nekdaj niste bili ljudstvo, zdaj pa ste božje ljudstvo. Niste našli usmiljenja, zdaj pa se vas je usmilil.

ALELUJA. OČE, NAJ BODO VSI ENO, KAKOR SVA MIDVA ENO. ALELUJA.

EVANGELIJ: Govor na gori (Mt 5,1–16)

Iz svetega evangelija po Mateju.

Ko je Jezus zagledal množice, se je povzpел na goro. Sédel je in njegovi učenci so prišli k njemu. Odprl je usta in jih učil: »Blagor ubogim v duhu, kajti njihovo je nebeško kraljestvo. Blagor žalostnim, kajti potolaženi bodo. Blagor krotkim, kajti deželo bodo podedovali. Blagor lačnim in žejnim pravičnosti, kajti nasičeni bodo. Blagor usmiljenim, kajti usmiljenje bodo dosegli. Blagor čistim v srcu, kajti Boga bodo gledali. Blagor tistim, ki delajo za mir, kajti imenovani bodo Božji sinovi. Blagor tistim, ki so zaradi pravičnosti preganjani, kajti njihovo je nebeško kraljestvo. Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali, preganjali in vse húdo o vas lažnivo govorili. Veselite in radujte se, kajti vaše plačilo v nebesih je veliko. Tako so namreč preganjali že preroke, ki so bili pred vami.« »Vi ste sol zemlje. Če pa se sol pokvari, s čim naj se osoli? Ni za drugo, kakor da se vrže proč in jo ljudje poho-dijo. Vi ste luč sveta. Mesto, ki stoji na gori, se ne more skriti. Svetilke tudi ne prižigajo in ne postavljajo pod mernik, temveč na podstavek, in sveti vsem, ki so v hiši. Takó naj vaša luč sveti pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih.«

Homilija.

V. Zaveza, da postanemo sol in luč

Voditelj: Poslušali smo odlomke iz Svetega pisma, ki ga vsi najvišje cenimo in ljubimo. Vsi smo se nahranili ob skupni mizi božje besede. To sveto besedo bomo ponesli s seboj med svet, saj imamo skupno poslanstvo. Naše poslanstvo je: biti sol zemlje in luč sveta in oznanjati slavna Gospodova dela.

V znamenje tega skupnega poslanstva vas vse vabimo, da pridete v ospredje, pokusite nekaj zrnč te soli ter prižgete vsak svojo svečo ob velikonočni sveči. Naše sveče naj gorijo do konca našega bogoslužja.

VI. Molitve upanja

Voditelj: Kot božji otroci, ki se zavedamo svojega dostojanstva in poslanstva, dvignimo svoje molitve k Bogu in ga prosimo, da bi bili sveto božje ljudstvo. Kličimo mu:
POSVETI IN ZEDINI SVOJE LJUDSTVO.

1. Dobri Oče, spremeni naša srca, naše družine, skupnosti in vso človeško družbo.
2. Jezus Kristus, ti daješ vodo življenja, uteši našo žejo po človeškem dostojanstvu, po ljubezni, po občestvu in svetosti.
3. Sveti Duh, Duh veselja in miru, ozdravi delitve, ki smo jih povzročili z našimi zlorabami oblasti in denarja. Spravi med seboj ljudi različnih kultur in jezikov. Zedini nas, ker smo tvoji otroci.
4. Sveta Trojica, Bog ljubezni, popelji nas iz teme v svojo čudovito svetlobo.

GOSPOD JEZUS KRISTUS, po krstu smo zedinjeni s teboj, zato pridružujemo svojo molitev tvoji molitvi, z besedami, ki si nas jih ti naučil: Oče naš...

VII. Pozdrav miru

Voditelj: Jezus pravi: »Vi ste sol zemlje. Vi ste luč sveta. Takó naj vaša luč sveti pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih.« Bodimo sol zemlje. Bodimo luč sveta. Gospodov mir naj bo vedno z vami.

Vsi: In s tvojim duhom.

Voditelj: V znamenje miru in sprave si izrazimo spoštovanje in ljubezen.

VIII. Sklepni blagoslov

Voditelj: Blagor ubogim v duhu. Blagor žalostnim. Blagor krotkim. Blagor usmiljenim. Blagor čistim v srcu. Blagor tistim, ki delajo za mir. Blagor tistim, ki so preganjani. Blagor vam, ker ste otroci nebeškega Očeta, Kristusovi bratje in sestre in svetišča Svetega Duha.
Naj vas blagoslovi vsemogočni Bog Oče in Sin in Sveti Duh.

Vsi: Amen.

Voditelj: Pojdite in živite v miru.

Vsi: Bogu hvala.

EKUMENSKI POLOŽAJ V LATVIJI

I. Krščanske Cerkve

Današnji ekumenski položaj v Latviji lahko opišemo z izrazom »živi ekumenizem«. Vse več je priložnosti in krajev, kjer se kristjani različnih izročil srečujejo ob skupni molitvi in pričevanju. Razlog za to razgibanost je tudi v tem, da so tri najštevilčnejše veroizpovedi približno enako zastopane, hkrati pa so tudi manjše cerkve dokaj dejavne. Latvija se nahaja neka-ko na »razvodju« med katoliškim, protestantskim in pravoslavnim izročilom. Po uradnih podatkih iz leta 2011 je verska zastopanost naslednja: 34.3% prebivalstva je luteranov, 25.1% je rimskih katoličanov, 19.4% je pravoslavnih in starovercev, 1.2% Latvijcev pripada drugim krščanskim cerkvam (baptistom, adventistom, binškoštnikom in drugim svobodnim cerkvam), 20% pa se jih je izreklo za pripadnike drugih religij ali za nere-eligiozne. Latvija uradno priznava šest verskih izročil: luterane, katoličane, baptiste, pravoslavne, staroverce in jude.

II. Ekumenizem v življenju

Čeprav cerkve v Latviji niso povezane v narodni svet cerkva, ekumensko življenje rodi lepe sadove. Če naj krščansko oznanilo doseže današnjo postmoderno družbo v njeni mnogovrstnosti in različnosti mnenj, je sodelovanje med kristjani nujno potrebno. »Oznanjevanje slavnih Gospodovih del« je v nekem smislu osnova za ekumensko sodelovanje med cerkvami v Latviji.

V Latviji je navada, da škofje omenjenih cerkva (katoliške, pravoslavne, luteranske in baptistične) skupaj in javno zavzamejo stališče, ko gre za vprašanja etike, varovanja življenja in socialne pravičnosti. Ker obstajajo bratski odnosi med voditelji rimskokatoliške in luteranske cerkve, je lahko potekalo posvečenje sedanjega rimskokatoliškega nadškofa v luteranski stolnici v Rigi.

Voditelji omenjenih cerkva skupaj obhajajo tudi pomembne spominske ali praznične dneve, kot je npr. Dan neodvisnosti 18. novembra. Ob takih priložnostih se bere božja beseda, sledijo nagovori, sodelujejo tudi glasbeniki iz teh cerkva. Voditelji se letno srečujejo tudi znotraj *Sveta za duhov-*

ne zadeve, ki mu predseduje ministrska predsednica. Štiri največje krščanske veroizpovedi so skupaj izdelale učna gradiva, ki se uporabljajo v državnih šolah in jih je odobrilo ministrstvo za šolstvo.

Ko gre za odnose med škofi, duhovniki in duhovnicami krščanskih cerkva v Latviji, lahko govorimo o pristnem prijateljstvu, ne le o ekumenskem sodelovanju. Takšno prijateljstvo počasi odpravlja ločilne stene, ki so nastale v prejšnjih stoletjih in omogoča, da drug drugega priznavajo kot služabnike evangelija.

Tudi znotraj duhovnih skupnosti in na ravni župnij obstaja raznovrstno ekumensko sodelovanje. Ponekod poteka evangelizacija na osnovi Alfa tečaja. Tri župnije različnih veroizpovedi v Rigi se povezujejo, sodelujejo pri socialnih projektih in izdajajo skupen koledar. Krščanske župnije v kraju Madona od leta 2000 dalje obhajajo molitveno osmino za edinost vsak dan v drugi župniji. Sad takšnih srečevanj je prva ekumenska kapela v Latviji, v kateri lahko molijo verniki različnih veroizpovedi. Odprta je noč in dan. Katoličani in luterani izmenoma skrbijo za to, da se ta molitev ne prekine.

Poleg dejavnosti na ravni cerkva in župnij obstajajo pobude, ki so delo visoko motiviranih posameznikov. Ena od njih je že omenjena ekumenska kapela v kraju Igate, ki je nastala na zasebno pobudo. Leta 2013 so jo skupaj posvetili škofje glavnih veroizpovedi. Posebno poslanstvo te kapele je v tem, da v njej molijo za rojene in nerojene otroke in njihove matere ter jim pomagajo. Sad zasebne pobude je tudi srečanje voditeljev cerkva na hribu Gaising, največji gori Latvije.

Zadnjih deset let izhaja revija *Kaj nas zedinja?*, ki je nastala iz velike želje po edinosti Cerkve. Prva številka je predstavila molitveno osmino za edinost, naslednje pa posamezne ekumenske teme. Revijo brezplačno delijo po župnijah različnih cerkva.

Ekumensko sodelovanje se v obliki vsakdanje molitve in misijona odvija v številnih molitvenih skupinah in skupnostih, kot so *Chemin Neuf*, *Modri križ*, *Kalnskola*, *Effata*, v socialnih projektih, kot so pastoralna zapornikov in centrih za rehabilitacijo za odvisnike (*Hiša usmiljenja Betlehem*).

Latvija se ponaša z bogatimi krščanskimi izročili in to se kaže tudi v družinskem življenju. Veliko je mešanih zakonov, ki se dnevno soočajo z

vprašani, povezani z delitvami med cerkvami, ko gre za poroko, vero-uk, obisk nedeljskega bogoslužja ter udeležbo pri obhajilu.

»*Bratovščina Kana*« obstaja od 1994 in se postavlja v službo družine. Prireja ekumenske družinske festivale v Rigi. Podpirajo jo zlasti različne svobodne cerkve, ki lepo sodelujejo s tremi večjimi veroizpovedmi.

Cerkve se zavedajo velikega pomena medijev za oznanjevanje evangelija. Ekumenska skupina skrbi za redne krščanske radijske oddaje, ki krepijo povezanost med latvijskimi kristjani. Katoliški televizijski kanal *Emanuel* pripravlja oddajo *Vertikale* na prvem nacionalnem programu. Oddaja poudarja to, kar je kristjanom skupno, ne, kar jih ločuje. Tu pridejo do besede pričevalci za Kristusa iz vseh omenjenih krščanskih cerkva in skupnosti. Obstaja tudi ekumensko naravnana evangeličanska radijska postaja *Krščanski latvijski radio*.

Na veliki petek se po ulicah več latvijskih mest moli križev pot. Katoliški mladinski center v Rigi letno pripravlja ekumenski križev pot. Na čelu gredo škofje in duhovniki različnih cerkva. Ta ljudska pobožnost vsebuje tudi scenske prizore, pri katerih nastopajo poklicni gledališki igralci različnih veroizpovedi; s tem se ustvarjajo ne le verske in duhovne, ampak tudi kulturne vezi med kristjani.

III. Prihodnje naloge ekumenskega gibanja

Latvija je postavila trden temelj za prihodnji razvoj ekumenizma, saj nima nobena od cerkva prednostnega položaja in med njimi poteka veliko ekumenskih dejavnosti. Priznati pa moramo, da je nosilec teh dejavnosti sorazmerno majhna skupina ljudi, ki so odprti za ekumenske stike. Mnogi pa zanje ne kažejo zanimanja, nekateri jih tudi odklanjajo.

Cerkve v Latviji še nimajo uradne teološke komisije za medsebojni dialog. Veliko je tem, ki kličejo po ekumenskem dialogu. Ekumensko dogajanje temelji večinoma na osebnih stikih in na izkustvu skupnosti; oboje omogoča izvedbo uspešnih ekumenskih dogodkov. Glavno breme delovanja je še vedno na plečih majhne skupine navdušencev. Politični položaj v državi neugodno vpliva na občestvo med cerkvami, saj otežuje odnose z brati in sestrami, ki pripadajo Latvijski pravoslavni cerkvi (Moskovski patriarhat).